

Gemeente Assen

Voortgangsrapportage 2020

Inhoud

1.	Aanbieding	3
2.	Prognose resultaat op hoofdlijnen	4
3.	Beleidsuitvoering en financiële toelichting.....	9
3.1	Programma Wonen in Assen.....	9
3.2	Programma Werken in Assen.....	14
3.3	Programma Meedoen in Assen.....	17
3.4	Programma Aantrekkelijk Assen	22
3.5	Programma Samen werken aan Assen.....	25
3.6	Programma Bedrijfsvoering	26
3.7	Programma Vastgoed en grondbedrijf.....	29
3.8	Programma Algemeen financieel beleid	31
4.	Tot slot en ondertekening.....	34
Bijlagen		
Bijlage 1.	Recapitulatie lasten en baten per programma en beleidsthema	35
Bijlage 2.	Corona-effecten.....	38
Bijlage 3.	Realisatie bezuinigingen	40
Bijlage 4.1	Begrotingswijzigingen.....	45
Bijlage 4.2	Prognose stortingen en onttrekkingen reserves.....	48
Bijlage 5.	Overzicht investeringen per programma	50

1. Aanbieding

Geachte heer, mevrouw,

Met deze voortgangsrapportage schetsen we u de stand van zaken rondom de uitvoering van onze plannen voor 2020, zoals opgenomen in de begroting 2020 en aanvullend in het Herstelplan 2020-2024. We gaan vooral in op de afwijkingen die zich dit jaar voordoen. Ook geven we een toelichting op de huidige financiële situatie en het verwachte resultaat aan het eind van dit jaar. Twee belangrijke elementen hierin zijn de uitbraak van het coronavirus Covid-19 en de stand van zaken rondom de bezuinigingen.

Uitbraak Covid-19

De uitbraak van Covid-19 heeft dit jaar grote invloed op onze inwoners en bedrijven en ook op onze werkzaamheden. We geven invulling aan zowel het landelijke als het lokale maatregelenpakket om onze inwoners en bedrijven te ondersteunen en een verdere verspreiding van het virus zoveel mogelijk te voorkomen. We hebben maatregelen genomen om onze medewerkers thuis te kunnen laten werken en daarmee de continuïteit van de reguliere werkzaamheden zo veel mogelijk te waarborgen. Vanwege deze pandemie is deze voortgangsrapportage wat uitgebreider dan gebruikelijk.

Middels de twee impactanalyses corona hebben wij u de eerste inzichten gegeven in de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus voor de gemeente Assen. In de eerste impactanalyse hebben we een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen. In de tweede impactanalyse hebben we een indruk gegeven van de maatschappelijke gevolgen. De voorstellen ten aanzien van huren en subsidies in de tweede impactanalyse, die we met u consulterend hebben besproken, zijn in deze voortgangsrapportage verwerkt.

De financiële gevolgen van corona zijn opnieuw geanalyseerd en aangescherpt. Het Rijk heeft inmiddels twee steunpakketten vastgesteld om gemeenten te compenseren. Deze zijn meegenomen in het verwachte resultaat. We laten in deze voortgangsrapportage per programma zien wat de effecten van corona op het verwachte resultaat zijn. In de bijlagen is een totaaloverzicht opgenomen.

Door de corona-maatregelen kan het voorkomen dat baten, lasten en balansmutaties niet meer (geheel) in overeenstemming zijn met onderliggende overeenkomsten, vastgestelde verordeningen en landelijke wetgeving. Door de corona-crisis verloopt bijvoorbeeld de zorgverlening (deels) anders, dan waarvan werd uitgegaan in de regelgeving en overeenkomsten met zorgaanbieders. Vanuit het beleid om onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te ondersteunen kan dit gewenst of zelfs noodzakelijk zijn. Dit past bij de uitvoeringspraktijk in deze crisistijd, die niet overeenkomt met de juridische uitgangspunten die gelden in een normale situatie. Zonder aanvullende acties kan dit formeel echter tot onrechtmatigheden leiden. Door de accountant wordt onder meer getoetst of er prestaties geleverd zijn. Wanneer er geen prestaties aangetoond kunnen worden dan worden bijbehorende uitgaven als onrechtmatig aangemerkt. Onrechtmatige uitgaven hebben hun weerslag op de controleverklaring. Wij zijn met de accountant in gesprek over de acties die nodig zijn om onrechtmatigheid van de uitgaven als gevolg van de coronacrisis zo veel mogelijk te beperken.

Stand van zaken maatregelen Herstelplan 2020-2024

Om tot een structureel stabiel financieel evenwicht in meerjarenperspectief te komen heeft uw raad in april het Herstelplan 2020-2024 vastgesteld. De provincie Drenthe heeft op 26 mei de Begroting 2020 inclusief het Herstelplan 2020-2024 goedgekeurd. Het preventief toezicht is vanaf deze datum opgeheven. In het herstelplan zijn aanvullend op de primaire begroting voor 2020 maatregelen vastgesteld. Alle maatregelen zijn grotendeels gerealiseerd. In deze voortgangsrapportage wordt dit nader toegelicht. In de bijlagen is een totaaloverzicht opgenomen van alle in het begrotingskader 2020 verwerkte maatregelen.

Begrotingswijzigingen

In deze voortgangsrapportage doen wij een aantal voorstellen voor budgetbijstellingen in de begroting voor 2020. Zo zijn wijzigingen opgenomen die het directe gevolg zijn van de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire van het gemeentefonds. Voor het overige hebben de bijstellingen voor een belangrijk deel een financieel technisch karakter en verlopen deze budgettair neutraal in het totaal van de begroting. Normaliter stellen we de begroting bij middels de kaderbrief. Gezien de bijzondere omstandigheden zijn er dit jaar bij de kaderbrief geen begrotingswijzigingen vastgesteld. Dat doen we nu bij het vaststellen van deze voortgangsrapportage. In de prognose en analyse is rekening gehouden met deze begrotingsbijstellingen.

Budgetoverhevelingen

Wij informeren u ook alvast over vrijvallende budgetten die op dit moment in beeld zijn om overgeheveld te worden naar 2021. Dit betreft niet bestede budgetten die voor beleidsrealisatie in 2021 beschikbaar moeten blijven. In de tabellen bij de programma's zijn deze apart gerubriceerd. Over de feitelijke omvang van de budgetoverheveling 2020-2021 wordt in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2020 definitief besloten.

Leeswijzer tabellen

Voordelen ten opzichte van de begroting zijn in tabellen aangegeven met een 'V' en nadelen met een 'N'.

In een aantal tabellen zijn begrotingswijzigingen zichtbaar gemaakt. Hierin betekent 'BW' dus begrotingswijziging.

Budgetten die nog niet zijn besteed, of waarvan het geld voor een deel is uitgegeven, en waarvan het resterende deel voor verdere beleidsrealisatie beschikbaar moet blijven, worden voorzien voor overheveling naar 2021. In tabellen zijn deze budgetoverhevelingen gemarkeerd met 'BO'.

2. Prognose resultaat op hoofdlijnen

Prognose

De prognose van het eindresultaat 2020 ziet er ten opzichte van de vastgestelde begroting in het herstelplan € 3,8 miljoen gunstiger uit. Hierbij moet in aanmerking worden genomen dat de begroting met de vaststelling van het herstelplan sluitend is gemaakt met een onttrekking aan de algemene reserve van € 7,1 miljoen. Dit kan nu worden bijgesteld naar € 3,3 miljoen.

Bij dit voorlopige resultaat dient nog wel rekening te worden gehouden met een mogelijke overheveling van budgetten naar 2021. Op dit moment is al een aantal budgetten in beeld (met een totale omvang van ± € 1,5 miljoen) waarbij sprake zal zijn van een (verdere) beleidsrealisatie in 2021. Over de feitelijke omvang van de budgetoverheveling 2020-2021 wordt in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2020 definitief besloten. De keuze om al dan niet budgetten over te hevelen bepaalt mede het uiteindelijke resultaat.

Het ten opzichte van het herstelplan verbeterde resultaat is op hoofdlijn als volgt te verklaren. We ontvangen een hogere uitkering uit het gemeentefonds, de financieringslasten vallen lager uit als gevolg van dalende rentelasten en een geactualiseerde investeringsplanning en is er sprake van een klein voordeel in de uitvoering van de WSW. Daartegenover zien we een stijging van de bijstandslasten in combinatie met een lagere rijksvergoeding voor deze bijstandsuitkeringen.

Een ander belangrijk financieel effect betreft de gevolgen van de coronacrisis. Het totale financiële effect wordt voor 2020 ingeschat op € 4,4 miljoen. De hiervoor tot nu toe ontvangen compensatie van het Rijk bedraagt totaal € 4,8 miljoen. Vooralsnog lijkt de compensatie dus voldoende te zijn, maar op meerdere onderwerpen is nog sprake van veel onzekerheden. De financiële risico's als gevolg van de coronacrisis zijn dus nog erg groot.

Financiële effecten corona

In de eerste impactanalyse corona hebben we de posten die onvermijdbaar tot financiële gevolgen zouden leiden ingeschat op totaal € 2,1 miljoen. De inschatting van de mogelijke financiële risico's telden op tot € 3,4 miljoen. Voor een aantal posten konden we in juni nog geen schatting geven, deze zijn benoemd. De compensatie van het Rijk voor corona-effecten was bij het opstellen van deze impactanalyse nog niet bekend. Hier is toen geen rekening mee gehouden.

We hebben de posten uit de eerste impactanalyse opnieuw geanalyseerd en bijgesteld. Daarnaast is de besluitvorming rondom het innen van huren uit de tweede impactanalyse verwerkt. Uit de analyse van de programmakosten zijn enkele posten naar voren gekomen die we nog niet eerder in beeld hadden.

Binnen WPDA is sprake van lagere uitgaven voor re-integratietrajecten en bedrijfsvoeringkosten als gevolg van corona. Daarnaast zijn de uitgaven voor evenementen lager dan begroot. Dit heeft een positief effect op de lasten van totaal € 1,5 miljoen.

Ten aanzien van de prognose van de corona effecten moet worden opgemerkt dat voor de posten voorschoolse voorziening peuters (€ 34.000), noodopvang kinderen ouders met cruciale beroepen (€ 86.000), vrijwilligersorganisaties jeugd (€ 29.000) en maatschappelijke opvang (€ 323.000) via het gemeentefonds in de septembercirculaire een vergoeding is ontvangen. Er is voor deze posten echter nog onvoldoende zicht op de uitgaven die hiervoor zijn/worden gedaan. In deze voortgangsrapportage zijn we op deze onderdelen ervan uit gegaan dat de uitgaven conform vergoeding van het Rijk zullen uitvallen.

Over een groot aantal posten hebben we in de periode tussen het opstellen van de impactanalyses en het opstellen van deze voortgangsrapportage meer duidelijkheid gekregen. Er blijft een aantal risicoposten over waar we pas bij het opstellen de jaarrekening duidelijkheid over krijgen. Belangrijke posten hierin zijn de meerkosten (o.a. beschermingsmiddelen) en de kosten voor zorgcontinuïteit en inhaalzorg binnen het sociaal domein. Het Rijk heeft aangegeven deze kosten volledig te vergoeden. De wijze waarop dit gaat gebeuren moet nog nader worden uitgewerkt.

In de bijlagen is een totaaloverzicht van de corona-effecten opgenomen. Zoals hiervoor is aangegeven lijkt de compensatie van het Rijk voor de financieel nadelige effecten vooralsnog voldoende te zijn. Zonder rekening te houden met de risicoposten overstijgen de compensatiemiddelen nu de nadelige effecten met € 0,4 miljoen (waarvan € 0,1 miljoen dient te worden overgeheveld naar 2021 in verband met de ontvangen compensatie voor extra kosten van komende verkiezingen). Hierin is € 3,8 miljoen opgenomen die we uit de twee steunpakketten van het Rijk hebben ontvangen. Via de BUIG-uitkering is € 0,8 miljoen opgenomen als compensatie voor hogere uitkeringslasten. Verder is onze aanvraag voor compensatie van het kwijtschelden van huren van sportverenigingen in de baten verwerkt. Het Rijk heeft op deze compensatieregeling een budgetplafond van € 90 miljoen macro afgegeven. Het risico bestaat dat we dit bedrag niet geheel vergoed krijgen.

Stand van zaken bezuinigingen

De gemeente Assen ontvangt structureel te weinig middelen van het Rijk voor de uitvoering van de taken binnen de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Om toch tot een stabiel structureel begrotingsevenwicht te komen hebben we een omvangrijk maatregelenpakket getroffen voor de periode 2020-2023. Het totaal aan maatregelen voor het boekjaar 2020 bedraagt € 6,6 miljoen. Hiervan wordt € 6,2 miljoen gerealiseerd.

Prognose resultaat op programmaniveau

Onderstaand overzicht geeft de verwachte financiële resultaten per programma weer. Voor de geprognosticeerde afwijkingen wordt verwezen naar de afzonderlijke programma's. De afwijkingen hebben grotendeels een incidenteel karakter.

Met de structurele afwijkingen, zoals nu in deze voortgangsrapportage geprognosticeerd, is rekening gehouden bij de begrotingsopstelling 2021-2024. Hierin is ook begrepen een positief effect als gevolg van de aanpassing van het rentepeil. Het gemiddelde rentepeil van de externe financiering is door het aantrekken van laagrentende leningen gedaald. Op basis van de geldende regelgeving moest ook de renteomslag worden bijgesteld van 2,2 % naar 1,8 %, waardoor de kapitaallasten zijn gedaald.

Prognose resultaat programma's					(bedragen x € 1.000)			
Programma	Budget voor BW VGR 2020	BW VGR 2020	Actueel budget	Prognose	Afwijkingen			
					regulier	V / N	corona	V / N
Programma's								
Wonen in Assen	-1.823	-168	-1.991	-1.049	1.175	V	-233	N
Werken in Assen	-26.914	-454	-27.368	-28.106	-686	N	-52	N
Meedoen in Assen	-113.206	-1.405	-114.611	-115.043	445	V	-877	N
Aantrekkelijk Assen	-13.979	-77	-14.055	-14.309	26	V	-280	N
Samen werken aan Assen	-3.501	-102	-3.603	-3.728	-65	N	-60	N
Bedrijfsvoering	-48.537	-836	-49.373	-49.315	691	V	-633	N
Vastgoed en Grondbedrijf	-11.101	-200	-11.301	-11.243	1.173	V	-1.115	N
Resultaat Programma's	-219.061	-3.242	-222.302	-222.793	2.760	V	-3.250	N
Algemeen financieel beleid								
Onvoorzien/incidenteel	-348	190	-158	-158	0		0	
Belastingheffing	19.761	0	19.761	19.363	-93	N	-305	N
Financiering/Belegging	4.202	0	4.202	3.655	-557	N	10	V
Gemeentefonds	181.741	8.308	190.049	190.270	221	V	0	
Heffing vennootschapsbelasting	-50	0	-50	-55	-5	N	0	
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.205	-4.196	-1.991	1.422	-537	N	3.950	V
Reserves en voorzieningen	3.349	639	3.988	4.148	161	V	0	
Resultaat renteverdeling	920	0	920	885	-35	N	0	
Resultaat algemeen financieel beleid	211.781	4.941	216.721	219.531	-845	N	3.655	V
Saldo begroting / rekening: onttrekking algemene reserve	7.077	-1.496	5.581	3.262	2.319 V			
Totalen	-203	203	0	0	1.914	V	405	V

Opmerking

De ambities uit het bestuursakkoord worden gefinancierd vanuit de algemene reserve. Indien de voor 2020 geplande uitvoering van ambities vertraagd is heeft dit geen financieel (voordelig) effect op het geprognosticeerde eindresultaat van de jaarrekening aangezien de onttrekking uit de algemene reserve eveneens niet zal plaatsvinden. De resterende ambitiemiddelen blijven vanuit de algemene reserve beschikbaar voor uitvoering in 2021.

Prognose budgetoverheveling

Prognose budgetoverheveling (bedragen x € 1.000)	
Programma / onderwerp	Bedrag
Wonen in Assen	
- stadsbouwmeester	-90
- rijksmiddelen transitievisie warmte en energieloket	-251
Werken in Assen	
- stadsmarketing en acquisitie	-300
Meedoen in Assen	
- investeringsbudget programma sociaal domein	-300
- invoering Wet inburgering	-135
- sportregisseur	-35
- logeerzorg	-44
- kinderraad/kinderburgemeester	-25
Samen werken aan Assen	
- budget verkiezingskosten	-40
Vastgoed	
- uitvoering Vastgoed Nota	-100
- sloop kantoorgebouwen de Werf	-33
- plafonds Wethouder Bergerweg	-13
Algemeen financieel beleid	
- Covid-19 steun Rijk extra kosten verkiezingen	-116
Totaal prognose budgetoverheveling	-1.482

De tabel links geeft een overzicht van budgetten die op dit moment in beeld zijn om mogelijk over te hevelen naar 2021. Deze budgetten zijn nog niet in 2020 uitgegeven aangezien de (verdere) beleidsrealisatie doorloopt in 2021. Over de feitelijke omvang van de budgetoverheveling 2020-2021 wordt in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2020 definitief besloten. Een toelichting per programma vindt u in hoofdstuk drie.

Ontwikkeling algemene reserve 2020

Geprognosticeerde stand algemene reserve ultimo jaar € 23,7 miljoen

In 2020 wordt een beslag op de algemene reserve gedaan om incidentele exploitatietekorten en ambities uit het bestuursakkoord te dekken. In het herstelplan zijn alle reserves geactualiseerd en is de algemene reserve op peil gebracht met her allocatie vanuit de bestemmingsreserves om dit mogelijk te maken.

Onderstaand overzicht geeft de verwachte mutatie van de algemene reserve weer. De prognose van het resultaat van de jaarrekening is hierin meegenomen.

Ontwikkeling algemene reserve in 2020		(bedragen x € 1.000)
Omschrijving		Beslag
Stand algemene reserve 1-1-2020		20.891
- in de begroting vastliggende mutaties		+ 458
Effectuering herstelplan		
- herallocatie vanuit andere bestemmingsreserves		+ 9.747
- voeding reserve investeringsfonds		- 500
- dekking incidenteel exploitatietekort 2020		- 7.077
- inzet t.b.v. tijdgebonden ambities bestuursakkoord		- 2.659
Mutaties sinds herstelplan		
- jaarrekeningresultaat 2019		+ 84
- inzet flankerend beleid corona -lokale vrijetijdseconomie		- 100
- vrijval amortisatiereserve Mien Ruysweg (gebouw VRD)		+ 500
Uitkomst voortgangsrapportage		
- prognose resultaat jaarrekening		+ 2.333
Geprognosticeerde stand algemene reserve 31-12-2020		23.677

3. Beleidsuitvoering en financiële toelichting

In dit hoofdstuk vindt u per programma een samenvatting met de beleidsafwijkingen en de aandachtspunten. Daarnaast hebben we de financiële afwijkingen en de verwachte budgetoverhevelingen in een tabel aangegeven. Opmerkelijke afwijkingen zijn daarbij toegelicht.

3.1 Programma Wonen in Assen

Woningbouw en woonplan

Omgevingswet – algemeen

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft dit besloten om voldoende ruimte te creëren om het wetgevingsproces af te ronden, het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) op te leveren, de regelgeving goed te implementeren en ermee te oefenen. De problemen die hebben geleid tot dit uitstel gelden ook voor ons als gemeente. De extra tijd leidt daarom niet tot ruimte in de planning. We zullen die juist nodig hebben om ons zorgvuldig voor te bereiden.

Door de motie Nooren (Tweede Kamer, februari 2020) is iedere gemeente verplicht, in het kader van de Omgevingswet, een participatiebeleid op te stellen. De aanbeveling is om dit voor de invoering van de Omgevingswet te realiseren. Samen met de werkgroep Algemeen Participatiebeleid stellen we dit beleid in 2021 op.

De coronacrisis was een aanleiding om sneller op zoek te gaan naar, en te gaan werken met, nieuwe, creatieve oplossingen, voor zowel fysieke als digitale participatie.

Omgevingswet - opstellen omgevingsvisie

De Omgevingsvisie wordt begin 2021 afgerond. De Omgevingsvisie wordt in participatie met de Assense samenleving opgesteld. In het laatste kwartaal van 2020 vinden zogenaamde ronde tafelsessies plaats op verschillende ruimtelijke, sociale en economische thema's als wonen, groen, binnenstad, energietransitie, langer thuis wonen, inclusieve wijken of de economische ontwikkeling van de stad. Voor deze sessies nodigen we specialisten en professionals uit van de partijen waarmee de gemeente Assen samenwerkt. Vervolgens organiseren we een gemeentebrede bijeenkomst waarin de conceptvisie zal worden gepresenteerd en getoetst.

Prestatieafspraken woningbouwcorporaties

De woningcorporaties Actium, Omnia, Woonconcept, Woonservice en Woonzorg Nederland hebben hun jaarlijkse bod op de woonvisie eind juni ingediend. Op basis hiervan zullen we vóór 15 december prestatieafspraken voor het jaar 2021 maken.

Veemarktterrein

Het plein is reeds opgeleverd en in gebruik. De bouw van de eerste fase van 27 woningen is in volle gang. De oplevering staat gepland in november 2020. De verkoop van fase twee is gestart. Later volgt er nog een derde fase, de verkoop hiervan moet nog starten.

Acmesa-terrein

Eind februari van dit jaar hebben we het stedenbouwkundig plan gepresenteerd voor de invulling van het voormalige Acmesa-terrein en toegelicht in de Oranjebuurt. Het plan bestaat uit een mix aan appartementen en grondgebonden woningen. Momenteel werken we aan het stedenbouwkundig plan richting onder andere een nieuw bestemmingsplan. De planning is om eind 2020 het bestemmingsplan in procedure te brengen, zodat we eind 2021 of 2022 met de bouw kunnen starten.

Proces woonvisie

Op basis van het woningmarktonderzoek 2019, een korte internetenquête onder Assenaren en interviews met interne en externe professionals heeft KAW Architecten en Adviseurs een concept woonvisie gemaakt. Deze zal na interne consultatie worden bewerkt naar een definitief concept. De actuele planning is gericht op een inspraakronde in december en besluitvorming door uw raad in maart 2021.

RGA- verstedelijkingsstrategie

In het kader van de verstedelijkingsstrategie RGA hebben we volgens planning in het derde kwartaal een doorberekening van het Dashboard opgeleverd. Aan de hand van indicatoren zijn de effecten van locatiekeuze in beeld gebracht voor verschillende maatschappelijke doelen. Zo kunnen we verschillende verstedelijkingsmodellen vergelijken. Op basis van de uitkomsten vinden eind 2020 gesprekken plaats tussen regio en Rijk en wordt de koers vastgesteld. In de eerste helft van 2021 gaan de regiopartners gezamenlijk een concept verstedelijkingsstrategie opstellen.

Openbare ruimte

Omvormen heesters en hagen

De voorbereiding hiervoor zijn gestart. De uitvoering vindt plaats in 2021.

Eikenprocessierups

Ook dit jaar was inzet noodzakelijk op het verwijderen van nesten van de Eikenprocessierups. Ten opzichte van vorig jaar zijn 1.120 nesten verwijderd. Een stijging van 112. Gelukkig heeft dit niet geleid tot meer overlast. Er zijn minder meldingen binnengekomen dan voorgaande jaren.

Droogte

Het voorjaar en de zomer van 2020 kende lange periodes van droogte. Om jonge beplanting in leven te houden was het noodzakelijk om extra water te geven. Deze trend lijkt een structureel karakter te krijgen.

Letterzetter

De Letterzetter is een kever die de naaldbomen in onze bospercelen doodt. Deze kever breidt zich door de langere droogteperiodes snel uit. We hebben hier vooral last van in het Asserbos, maar hij komt onder andere ook voor in het Amelterbos, het Lariksbos en rondom de Baggelhuizerplas. Om verdere verspreiding te voorkomen moeten aangetaste naaldbomen worden verwijderd. We starten deze winter met rooien in het Asserbos.

Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Uitvoeringsprogramma mobiliteit

De realisatie van het Uitvoeringsprogramma mobiliteit verloopt volgens planning.

In het afgelopen jaar zijn we aan de slag gegaan met comfortverbetering van fietsroutes, het verbeteren van de verkeersveiligheid en de aanpak van knelpunten in het verkeersnetwerk.

In verband met corona hebben we het gedragsprogramma in het kader van verkeersveiligheid en het stimuleren van de fiets veelal opgeschoven naar het voorjaar van 2021.

Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen voor uitvoering in 2021. Via de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid hebben we subsidie aangevraagd voor de aanpak van fietspaden vanuit de wijken naar het centrum.

In het kader van een aantrekkelijke binnenstad werken we aan de voorbereiding van een Zero Emissie - zone en de invoering van handhaving via elektronische kentekenregistratie.

De Groene As – doorfietsroute Assen - Groningen

Met de realisatie van de nieuwe vissteigers zijn de uitvoerende werkzaamheden aan de doorfietsroute Assen – Groningen gestart. In het najaar wordt de Vrieserweg (tussen zandpad en gemeentegrens) heringericht tot fietsstraat. In het najaar vindt ook de aanbesteding voor de delen Vrieserweg – Lonerbrug en Deurzerdiep – Europaweg plaats.

Groningen Airport Eelde (GAE)

Wij hebben besloten de aandelen aan te bieden aan de overige aandeelhouders aansluitend op de Vergadering van Aandeelhouders van 10 december aanstaande. Wij zijn hiermee tegemoetgekomen aan de vraag van de overige aandeelhouders om de aanbieding van de aandelen uit te stellen, zodat de discussie over de toekomst van de luchthaven niet beïnvloed wordt door een discussie over de aandelen.

Duurzaamheid

Programmaplan energietransitie

Het Programmaplan energietransitie bevat alle activiteiten en projecten in de Visie Energietransitie 2016-2020 en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2018-2020. Vanwege de dynamiek en ontwikkelingen in het klimaatdossier actualiseren wij het programmaplan jaarlijks. De update voor 2021 volgt eind dit jaar. Hierbij houden we rekening met de voortgang over 2020. Onze focus voor het programma in 2020 ligt op drie onderdelen:

We zetten lijnen vanuit het Klimaatakkoord uit voor de lange termijn 2030 tot 2050. We ontwikkelen hiertoe beleid voor de Regionale Energietransitie, de Transitievisie Warmte en het Masterplan Vastgoed.

- Inwoners en bedrijven nemen we mee in de transitie. Communicatie en participatie vinden we belangrijk. We bieden handelingsperspectief (zelf aan de slag) om het gesprek over toekomstig beleid en ambities aan te gaan (draagvlak).
- We voeren de eerste projecten uit, waarbij het leereffect belangrijk is. Voorbeelden zijn: de eerste proeftuin aardgasvrije wijk in de Lariks, een aanvraag voor een tweede proeftuin, de pilot verduurzaming van sporthal Marsdijk, en investeren in zon op onze eigen daken.

Dit najaar starten we met het actualiseren van De Visie Energietransitie (loopt tot 2020). Dit is een mooi moment voor herijking richting 2030, omdat we nu volop werken aan energietransitiebeleid.

Zonneparken: zon op agrarische percelen

In november 2019 hebben we besloten de mogelijkheden van zonneparken op agrarische percelen te laten verkennen. Dit betreft:

vigerend beleidskader zonneparken

uitgangspunten voor het benutten van agrarische percelen voor zonneparken

landschappelijke verkenning van het buitengebied

We hebben de tussenevaluatie met mogelijke zoekgebieden voor verdere grootschalige opwek van zonne-energie voor de zomer aan uw raad gestuurd.

Voor de concept-Regionale Energie Strategie (RES)-Drenthe hebben we ingestemd met een bijdrage van de gemeente Assen van 0,191 TWh voor 2030. Deze bijdrage bestaat uit de locaties in het beleidskader zonneparken en een aanvullende ambitie voor grootschalig zon-op-dak. Aanvullende locaties voor grondgebonden zonneparken op agrarische percelen zijn hiervan nog geen onderdeel. De afweging om agrarische percelen in te zetten voor zonneparken hangt af van veel factoren. Ontwikkelingen in het landelijk gebied zoals landbouwtransitie, klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn belangrijk. De energievraag voor de lange termijn en hoe we daarin willen voorzien

(energiemix) zijn relevant. Voor een integrale afweging is een breder perspectief nodig en daarom laten wij een integrale verkenning energie, klimaat en landschap uitvoeren in het najaar van 2020. Deze verkenning vormt een belangrijke bouwsteen voor zowel de Omgevingsvisie als de te actualiseren Visie Energietransitie en de uitwerking van de Regionale Energie Strategie RES 1.0.

Energietransitie - inwoners betrokkenheid en communicatie

In het najaar van 2020 starten we met het actualiseren van de Visie Energietransitie 2016-2020. Hierbij vragen we inwoners, bedrijven en organisaties om mee te denken. Datzelfde geldt voor beleidsplannen die we ontwikkelen, zoals de transitievisie Warmte en de Regionale Energiestrategie. We betrekken inwoners intensief bij dit belangrijke onderwerp. Hierbij gaan we niet in gesprek over afzonderlijke plannen, maar bespreken het volledige thema energietransitie.

Hiervoor hebben we een participatie-aanpak uitgewerkt met een mix aan middelen en doelgroepen. Zo organiseren we dit najaar onder meer energiecafés, energyparty's en webinars. We richten een Asser energieplatform op met inwoners en stakeholders, het stadspanel en de kinderraad. En we zetten online een brede vragenlijst uit. Parallel aan participatie informeren we inwoners en bedrijven zodat ze enthousiast worden en aan de slag gaan met besparen, isoleren en opwekken. Dit doen we vanuit de thema's je huis, je omgeving, je vervoer en je bedrijf. Hiervoor zetten we budget in uit duurzaamheidsmiddelen.

De concept-RES-Drenthe wordt 1 oktober ingediend bij het Nationaal Programmabureau RES. De RES Drenthe 1.0, deze wordt voor de zomer van 2021 ingediend. Voor onze inzet voor de RES leveren we ambtelijke capaciteit, geen financiële bijdragen.

Transitievie warmte

Voor de transitievie warmte hebt u in september 2019 € 100.000 beschikbaar gesteld. Dit najaar ligt er een concept dat we gaan bespreken met inwoners en stakeholders. Vervolgens bieden wij u de visie in het in het eerste kwartaal van 2021 ter vaststelling aan. Van het budget wordt in 2020 vijftien procent besteed. Dit is in lijn met de begroting en het beoogde plantraject.

Aardgasvrije wijk- twee pilots

De eerste proeftuin de Lariks wordt volledig gefinancierd door rijksmiddelen. Het project bevindt zich in de onderzoeksfase. Via twee sporen – technisch spoor en participatie spoor - werken we dit najaar toe naar het keuzemoment voor een warmteconcept met bijpassende businesscase. Het participatiespoor richt zich onder meer op informeren en activeren opdat inwoners aan de slag gaan met besparen, isoleren en opwekken, oftewel het 'aardgasready' maken, vooruitlopend op het aardgasvrij maken. De kosten voor zowel het technische als participatieve spoor zijn in lijn met de projectbegroting en worden gedekt uit de rijksmiddelen.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een tweede ronde proeftuin aardgasvrije wijken opengesteld. Vanuit Assen hebben we een aanvraag ingediend. Het is wederom voor de wijk De Lariks en betreft een aantal buurten aansluitend op de eerste proeftuin. In oktober wordt bekend of de aanvraag wordt gehonoreerd. De gemaakte kosten voor het voorbereiden van de aanvraag zijn beperkt en worden gedekt uit de duurzaamheidsmiddelen.

Openingstijden milieupark

Met ingang van 1 januari 2020 zijn de openingstijden van het Milieupark gewijzigd. De invoering hiervan heeft niet voor grote problemen gezorgd. Als gevolg van de coronacrisis hebben we de openingstijden in het tweede kwartaal tijdelijk nog verder beperkt. Meer dan de helft van de medewerkers van het Milieupark behoort tot de risicogroep en mochten op basis van de RIVM-richtlijnen niet werken. Aangezien het aantal bezoekers op het Milieupark sterk toenam, waren we genoodzaakt om de oorspronkelijke openingstijden weer te hanteren. De bezetting hebben we kunnen organiseren met inzet van medewerkers uit andere teams en extra uitzendkrachten.

Prognose resultaat Programma Wonen in Assen				(bedragen x € 1.000)
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	21.963	21.442	521	V
Totaal baten	19.971	20.393	422	V
Resultaat	-1.991	-1.049	942	V

Analyse prognose programma Wonen in Assen				(bedragen x € 1.000)
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Afwijkingen i.v.m. latere uitvoering (voorstel tot budgetoverheveling):				
- later aanstellen stadsbouwmeester	90	V (BO)	I	
- inzet rijksmiddelen transitievisie warmte en energieloket in 2021	251	V (BO)	I	
Overige afwijkingen:				
- meeropbrengst bouwleges	303	V	I	
- kapitaallasten (door vertraging van projecten)	106	V	I	
- minder gladheidsbestrijding nodig door zachte winter	72	V	I	
- extra bijdrage afvalfonds voor zwerfvuil	80	V	I	
- herstraten -leggen kabels en leidingen	40	V	I	
- meerkosten watergeven door droogte	-60	N	I	
- bestrijding eikenprocessierups	-45	N	I	
- beheer bossen -bestrijding letterzetter	-75	N	I	
- aanbesteding extensief gras	-30	N	S	
- uitvoeringsprogramma Mobiliteit (de realisatie van enkele onderdelen spreidt zich uit over meerdere jaren)	426	V	I	
- btw-teruggave bereikbaarheid, verkeer en vervoer	64	V	I	
- overige afwijkingen (diverse kleinere posten)	-47	N	I	
Corona-effecten:				
- lagere baten precario	-20	N	I	
- hogere kosten groenonderhoud en milieupark (niet inzetten SW-ers)	-213	N	I	
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	942	V		

3.2 Programma Werken in Assen

Participatie en inkomen

Samenwerking WPDA en monitoring bezuinigingsmaatregelen

De samenwerking met WPDA verloopt naar wens. De coronacrisis noopte tot een verhoogde staat van paraatheid en meer onderlinge afstemming. WPDA is er goed in geslaagd de dienstverlening op een aanvaardbaar peil te houden en de TOZO-regelingen ten behoeve van getroffen ondernemers snel en adequaat op te pakken en uit te voeren.

Van de tien prestatieafspraken die er voor het jaar 2020 met WPDA zijn gemaakt, worden er zes gehaald, ondanks de beperkingen van de coronacrisis. Daarnaast verloopt de samenwerking in de Arbeidsmarktregio Werk in Zicht erg goed. Projecten als 'van werk naar werk', 'kansrijke beroepen' en 'een leven lang leren' lopen, ondanks corona, gewoon door en leveren goede resultaten op. Hier wordt de komende periode ook extra op ingezet om effecten van de coronacrisis te voorkomen of verbeteren.

De vorig jaar ingezette bezuinigingsmaatregelen zijn in 2020 opgepakt. In de bedrijfsvoering zijn stappen gezet die geleid hebben tot aanzienlijke kostenbesparingen. Monitoring is een continu proces. Waar nodig gaan we met elkaar in overleg en blijven we bijsturen in nauwe samenwerking met onze collega gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WPDA.

Ontwikkeling aantal bijstandsgerechtigden, BUIG-uitkering

Het aantal uitkeringsgerechtigden is in de eerste zes maanden van 2020 opgelopen als gevolg van de coronacrisis. In de eerste maanden na de uitbraak is het aantal aanvragen met ongeveer 55 % gestegen. Daarnaast was het lastiger om mensen op de arbeidsmarkt te plaatsen, waardoor de uitstroom van uitkeringsgerechtigden lager uitpakt dan begroot. Begin 2020 waren er 2.043 cliënten geregistreerd die een beroep deden op de bijstand. Hoe het aantal uitkeringsgerechtigden zich ontwikkelt in de tweede helft van 2020 en daarna hangt af van de duur van de coronacrisis en de impact hiervan op de economie.

Met het beleid van re-integratie met als doel de uitstroom te bevorderen hadden we rekening gehouden met een uitstroom van ongeveer 50 cliënten. In de begroting 2020 hebben ook rekening gehouden met deze afname. Echter door de uitbraak van de corona-pandemie is deze uitstroom niet behaald. Sterker nog, de prognose voor dit jaar is circa 2.150 cliënten. Ten opzichte van de doelstelling van minder dan 2.000 bijstandsccliënten zien we een stijging met 150 cliënten.

In 2019 is de verdeelsystematiek van de BUIG herijkt. Dit leidt in Assen jaarlijks tot een structureel nadeel in de begroting. De BUIG-uitkering zal daarom in 2020 opnieuw niet voldoende zijn om de uitkeringslasten te dekken. Het totale tekort op BUIG-gelden komt naar verwachting uit op € 1,9 miljoen over 2020, inclusief coroneffecten. In de begroting was reeds een tekort van € 0,5 miljoen voorzien. Het extra nadeel bedraagt daarmee € 1,4 miljoen. De instroom in de bijstand dit najaar heeft mogelijk nog effect op de prognose van het tekort op de BUIG-uitkering.

Loonkosten en rijksbijdrage Sociale Werkvoorziening

De SW-populatie (gemeten in arbeidsjaren) daalt sterker dan begroot. Daarnaast valt de Wsw-bijdrage van het Rijk, exclusief de compensatie voor de corona-effecten, hoger uit. Na verwerking van cao-effecten en een lager aantal arbeidsjaren valt het nadeel op het saldo loonkosten SW -/- Wsw bijdrage in 2020 dit jaar € 550.000 lager uit.

Beschut werk

Het aantal cliënten met een indicatie Beschut Werk ligt lager dan begroot. Dit komt omdat de begroting uitgaat van de jaarlijkse taakstelling op dit terrein vanuit het Rijk. De daadwerkelijke instroom ligt veelal lager. Dit betekent dat de prognoses van de totale loonkosten en de bijbehorende loonkostensubsidies voor deze doelgroep

minder hoog uitvallen dan geraamd. Door de invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) per 1 januari 2020, zijn de kosten voor Beschut Werk per cliënt met zo'n 15% gestegen door het verplicht volledig toepassen van de inlenersbeloning. Per saldo stijgt hierdoor de gemeentelijke bijdrage voor beschut werk naar verwachting met € 129.000

Organisatie WPDA

Nadat de begroting van WPDA is vastgesteld zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd die van invloed zijn op de bedrijfsvoeringslasten. Zowel het personeelsbudget als het overige budget bedrijfsvoeringskosten is met € 150.000 naar beneden bijgesteld om het restant van de in 2019 opgelegde bezuiniging invlechting Alescon Noord te realiseren. Het aandeel Assen hierin is € 127.000. Dit is inclusief het realiseren van de in het begrotingskader van Assen al ingeboekte bezuiniging op het samenvoegen van de serverparken ad € 90.000. Daarnaast is sprake van extra incidentele baten binnen de overige bedrijfsvoeringskosten van WPDA. Hierdoor valt de gemeentelijke bijdrage nog eens € 265.000 lager uit.

Economische ontwikkeling en innovatie

Economisch beleid: economische agenda

Eind juni dit jaar is de Economische Agenda 2020-2025 vastgesteld. De agenda is een uitnodiging om samen te werken aan, en te investeren in de economische ontwikkeling van Assen; de stad 'van morgen' die we over tien jaar willen zijn. De mate en het tempo waarin we de ambities kunnen realiseren zijn sterk afhankelijk van de capaciteitsinzet. Om hierover een integrale afweging te kunnen maken hebben we dit onderdeel gemaakt van de behandeling van de begroting voor 2021.

Drenthe 4.0 (opvangen werkgelegenheid NAM)

We willen als Noord-Nederland onze rol als voorbeeldregio op het gebied van energie verder uitbouwen. Om in aanmerking te komen voor middelen uit het Europese Joint Transition Fund (JTF-middelen) is een samenhangend geheel van projecten in Noord-Nederland op het gebied van vergroening van industrie, nieuwe energie, waterstof en bij behorende arbeidsmarkttransitie ontwikkeld. Vanuit Drenthe 4.0 sluiten wij aan op deze Noordelijke alliantie.

Stadsmarketing en acquisitie

Het budget voor stadsmarketing en acquisitie is nog niet volledig ingezet. Vanuit het bestuursakkoord was € 350.000 hiervoor beschikbaar gesteld. De invulling is echter vertraagd, deels door de bestuurswisseling en deels onder invloed van de Covid-19 crisis. De verwachting is dat circa € 50.000 besteed gaat worden. Er is een plan in ontwikkeling voor de periode 2021-2024 en daarom hebben we de resterende middelen meegenomen in de voorziene budgetoverheveling.

Impact van corona

De intelligente lockdown als gevolg van de Covid-19 crisis heeft een wezenlijke impact op de gehele economie met mogelijk verstrekkende gevolgen voor de werkgelegenheid.

Met een amendement is éénmalig € 0,1 miljoen beschikbaar gesteld om in de (na)zomerperiode zoveel mogelijk mensen te verleiden voor een bezoek aan Assen, Assen op de kaart te zetten en bestedingen in de vrijetijdseconomie van Assen te genereren. Met name om de sectoren te ondersteunen die door Covid-19 geraakt zijn. Hiervoor is door onze partners onder de noemer 'Assen geeft de ruimte' een totaalprogramma van activiteiten en promotie Assen ontwikkeld en opgepakt.

Het exacte effect van de coronacrisis op de uitkeringslasten is moeilijk in te schatten. Bij de intake van inwoners wordt om privacyredenen niet geregistreerd of mensen instromen vanwege de coronacrisis. Ook bij de vertraagde uitstroom kunnen we alleen spreken van een hoge mate van waarschijnlijkheid als het gaat om de correlatie met

de uitbraak van het coronavirus. We schatten bij benadering in dat de extra uitkeringslasten dit jaar op € 1 miljoen uitkomen. De compensatie van het Rijk bedraagt € 833.000.

Door de coronamaatregelen liggen veel re-integratietrajecten stil. Trajecten waarbij fysieke begeleiding of aanwezigheid noodzakelijk zijn kunnen vaak niet doorgaan. De uitgaven aan re-integratie zijn hierdoor naar verwachting € 740.000 lager. De re-integratietrajecten worden deels door WPDA uitgevoerd en ook door externe bureaus. De vermindering van uitgaven geldt met name voor de inkoop van die re-integratietrajecten. Daarnaast stonden de opbrengsten vanuit de detachering van de WSW-medewerkers aan de diverse opdrachtgevers en de brutomarges binnen iWerk onder druk. Over heel 2020 verwachten we voor Assen € 864 duizend minder aan inkomsten vanwege de gevolgen van de coronacrisis. Dit wordt ruimschoots door de steunpakketten van het rijk gecompenseerd. Vanuit de compensatie voor SW-bedrijven is € 1,07 miljoen beschikbaar gesteld voor de gemeente Assen.

Binnen de organisatiekosten van WPDA is eveneens sprake van incidentele corona effecten voor een bedrag van € 260.000, onder meer door lagere opleidingskosten en ict-kosten.

Vanwege de financiële gevolgen van de coronacrisis heeft het Rijk op een aantal terreinen (TOZO, SMI) compensaties toegezegd. Het is nog niet geheel duidelijk is hoe deze uit zullen pakken voor Assen. In deze voortgangsrapportage gaan we er van uit dat de extra kosten volledig worden gecompenseerd.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Werken in Assen (bedragen x € 1.000)				
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	63.577	63.774	-197	N
Totaal baten	36.209	35.668	-541	N
Resultaat	-27.368	-28.106	-738	N

Analyse prognose programma Werken in Assen (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Afwijkingen i.v.m. latere uitvoering (voorstel tot budgetoverheveling):			
- stadsmarketing en acquisitie	300	V (BO)	I
Overige afwijkingen:			
- bijstandslasten -exclusief corona	-509	N	S
- bijstellingen BUIG -exclusief corona	-879	N	S
- bedrijfsvoeringskosten WPDA - invlechting I-Werk	127	V	S
- bedrijfsvoeringskosten WPDA - m.n. detacheringsofbrengsten	265	V	I
- lager nadeel loonkosten WSW -loonkosten -/- WSW bijdrage Rijk	550	V	I/S
- beschut werk	-129	N	S
- bijdrage beschut werk 2019 (bate in algemeen financieel beleid)	-87	N	I
- btw-nadeel	-213	N	S
- hogere lasten BBZ	-50	N	I
- overige afwijkingen (diverse kleinere posten)	-61	N	I
Corona effecten:			
- instroom bijstand (naar schatting ± 150 personen)	-1.018	N	I
- corona compensatie BUIG	833	V	I

Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
- omzet WSW	-864	N	I
- bedrijfsvoeringkosten WPDA -m.n. ict-projecten, opleidingen	260	V	I
- minder re-integratietrajecten uitgevoerd	737	V	I
- flankerend beleid: economische stimulering (budgetneutraal)	0		
- onrechtmatige verstrekking TOZO-uitkering * ¹	PM		
- bijzondere bijstand * ²	PM		
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	-738	N	

*¹ Het Rijk heeft de toezegging gedaan alle rechtmatige uitgaven in het kader van de TOZO-regeling volledig achteraf te compenseren. Het enige risico is het onrechtmatig hebben verstrekt van een TOZO-uitkering.

*² Het risico bestaat dat meer mensen een beroep zullen doen op bijzondere bijstand en regelingen uit het minimeleid. Op dit moment is er nog geen sprake van een stijging van de uitgaven.

3.3 Programma Meedoen in Assen

Programma sociaal domein, monitor en lobby

Ontwikkelingen sociaal domein in beeld

Al een aantal jaren zijn de tekorten in het sociaal domein een punt van zorg. In 2020 loopt de kostenontwikkeling in de pas met de begroting 2020. De stijgende trend van cliënten en uitgaven in de Jeugdhulp hebben we met onze partners omgebogen naar een stabiel beeld. De uitgaven voor Wmo en Beschermd Wonen stijgen wel. Voor de Wmo zien we een volumegroei door de dubbele vergrijzing (groep ouderen wordt groter en mensen worden ouder) en het feit dat mensen langer thuis wonen. Het lage abonnementstarief heeft, zoals in de begroting 2020 verwacht, een aanzuigende werking op hulpmiddelen en hulp bij het huishouden. De instroom in beschermd wonen is hoger, vooral van jongeren.

We hebben de monitoring op het sociaal domein sterk verbeterd met de invoering van de GRIP-monitoring. Hierdoor zijn we beter in staat om trends te signaleren en knelpunten zichtbaar te krijgen. Dat helpt om tijdig bij te kunnen sturen.

Ondanks het terugdringen van de tekorten in het sociaal domein zien we nog steeds een groot verschil tussen de budgetten die het Rijk beschikbaar stelt en onze uitgaven. Het begrote verschil is dit jaar € 8,8 miljoen. Ook bij de overige gemeenten in Nederland is dit het beeld. Dit betekent dat de omvang van het rijksbudget voor de gemeentelijke taken nog steeds niet toereikend is voor ons werk in het sociaal domein.

Programma Sociaal domein

We streven naar een inclusieve samenleving, gericht op meer samen-redzaam zijn. We hebben een speciaal programma ingericht voor een toekomstbestendig en goed functionerend sociaal domein met passende ondersteuning binnen financieel duurzame kaders. We versterken preventie en investeren in collectieve voorzieningen in de wijken, voor een lager beroep op Wmo en Jeugdzorg. We richten de Toegang anders in, voor versterking van het normale leven met een zo laagdrempelig mogelijke inzet en grotere betrokkenheid van vrijwilligers en de buurt. De inkoop van Wmo-Jeugdhulp-beschermd wonen hebben we in juni afgerond. De afspraken van de nieuwe inkoop dragen bij aan zo kort en zo licht mogelijke ondersteuning, waar dat mogelijk is. Waar nodig, is natuurlijk ook zwaardere zorg beschikbaar.

In 14 businesscases werken we aan een besparing van € 2 miljoen op de kosten in het sociaal domein vanaf 2021. Op 1 mei 2020 zijn we gestart met het programma. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

We scheppen de voorwaarden voor de verschuiving van geïndiceerde zorg naar ondersteuning in het voorliggend veld. Dit doen we met de sociale kaart en het versterken van voorzieningen om het normale leven in de buurten te ondersteunen.

We richten vanaf 2021 de Toegang voor het sociaal domein in volgens de vastgestelde visie: één ingang voor alle vragen voor het sociaal domein, waarbij de ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk in de buurt plaatsvindt.

We versterken de samenwerking tussen het onderwijs en jeugdhulp, bijvoorbeeld door het bundelen van individuele zorgtrajecten in een collectieve inzet in het speciaal onderwijs.

We zetten financieel regisseurs in voor schuldhulpverlening. In het eerste half jaar van 2020 zijn er minder verwijzingen naar de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) en is er minder uitval van cliënten bij de GKB.

We dragen een aantal kinderen met zware en langdurige zorgvraag van de Jeugdwet over naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Dit doen we in samenwerking met het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). De overgang naar de WLZ geeft de kinderen en hun ouders rust en levert de gemeente bovendien een besparing van enkele tonnen op.

We scherpen het indicatieproces aan door de adviezen collegiaal te toetsen. We zijn gestart met het toetsen van de adviezen voor Beschermd Wonen en de inzet van het product Thuiswonen+. Dit levert al meteen een besparing op. In het najaar starten we met het toetsen van de adviezen voor dagbesteding, begeleiding en behandeling.

We richten de dagbesteding anders in. De implementatie van de inkoop dagbesteding levert al in 2020 een besparing op. De herinrichting van de dagbesteding gaat over de doorstroom van inwoners met arbeidsmatige dagbesteding naar reguliere dagbesteding en de uitstroom van educatieve dagbesteding naar school. Dit levert verdere besparingen op in 2021.

We werken met zorg- en welzijnsaanbieders en de woningcorporaties aan de voorwaarden die nodig zijn om daadwerkelijk thuis in de wijk te kunnen wonen (Thuiswonen+), zoals huisvesting, begeleiding en een aanbod van zinvolle activiteiten in de wijk. Dit genereert minder instroom in en meer uitstroom uit beschermd wonen.

We implementeren dit najaar de invoering van het regisseursmodel en de invoering van herindicatie na een huisarts-verwijzing, in nauwe samenwerking met het contractmanagement.

Lobby

Naast onze eigen inspanningen om de tekorten terug te brengen voeren we nog steeds onze landelijke lobby. We richten ons op meer rijksmiddelen en meer autonomie in het sociaal domein. Dit doen we door deelname in de VNG-commissie Zorg Jeugd Onderwijs en door deelname aan het landelijk expertiseteam. Dit team buigt zich over de reikwijdte van de Wmo voor oudere inwoners met een zorgvraag en komt in november 2020 met haar rapport. Op 2 juli 2020 hebben VNG en gemeenten onder aanvoering van onder andere Assen in Den Haag gedemonstreerd voor de noodzakelijke verruiming van het gemeentefonds. De lobby doen we samen met de VNG, de VDG en G40.

Transformatie - Preventiefonds

Met het Preventiefonds stimuleren we die activiteiten die laagdrempelige oplossingen in de wijken bieden en die leiden tot minder behoefte aan geïndiceerde ondersteuning uit de Jeugdwet of de Wmo.

Er zijn dit jaar minder aanvragen dan verwacht. Door corona is de uitrol van het vergroten van de bekendheid van het preventiefonds vertraagd. We werken nu meer outreachend en we hebben in- en externe webinars georganiseerd. Dat zal naar verwachting tot meer aanvragen leiden. Om de meerwaarde van het Preventiefonds nog beter tot zijn recht te laten komen gaan we de middelen nog meer naar de bedoeling van het fonds inzetten.

Inkoop en Gunning Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen

De Inkoop Sociaal Domein 2020 Jeugdwet-Wmo-BW hebben we in juni afgerond. Met strengere eisen aan de voor- kant en een toets vooraf op kwaliteit contracteren we nu ongeveer 200 aanbieders, dat is een afname met een derde.

We stellen middelen ter beschikking voor de transformatie-opgave voor Jeugd, Wmo en BW. We realiseren meer grip en sturing op de financiën, bijvoorbeeld door de verplichting tot afschaling, uitstroom van intramuraal BW naar Thuiswonen+ en omzetafspraken met de grotere jeugdzorgaanbieders. Zo blijven we financieel in control.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

We zien een toename in de uitgaven voor huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en woningaanpassingen. Ook de uitgaven voor ambulante ondersteuning thuis stijgen. Deze stijging in uitgaven wordt veroorzaakt door het lage abonnementstarief en door volumegroei. Ouderen wonen langer thuis en het aantal ouderen groeit. Ook zien we dat het aantal woningen dat beschikbaar is voor mensen met een fysieke beperking afneemt. Hierdoor groeit het aantal aanvragen voor woningaanpassingen. Verder zien we dat mensen met een psychische kwetsbaarheid minder snel of korter opgenomen worden in een instelling. Dit betekent dat er meer ambulante ondersteuning in de thuissituatie nodig is.

Inclusie-agenda

We hebben de concept Inclusie Agenda afgerond en bieden deze in november aan uw raad aan ter besluitvorming. Het actieprogramma dat daarbij hoort heeft als doel de belemmeringen voor mensen met een beperking zoveel mogelijk weg te nemen, zodat onze stad voor iedereen toegankelijk is. Dat doen we met inwoners, de Participatieraad en de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen (RCPA) en met de verschillende ambassadeurs van het VN-verdrag.

Schuldhelpverlening en armoedebestrijding

Integrale aanpak armoede en schulden

We hebben de brede aanpak voor armoede en schulden afgerond en bieden u deze in november ter besluitvorming aan. Onze ambitie is om de cyclus van armoede en schulden te doorbreken. Daarvoor zetten we in op een beweging naar de eerste lijn en vroegsignalering.

Gemeenschappelijke Kredietbank Drenthe (GKB) doorontwikkeling organisatie

Door corona en de inzet van de financieel regisseurs is het aantal meldingen bij de GKB nog niet op peil. Tegelijkertijd verwachten we dat het aantal meldingen de komende maanden stijgt door de economisch slechtere omstandigheden. Het is echter niet bekend of dat zo is en wanneer. Dat betekent voor de organisatie een opgave in het personeelsbestand en dit heeft ook effect op de verkenning van de doorontwikkeling van de organisatie na 2021. We organiseren hierover in het voorjaar van 2021 een raadsbijeenkomst samen met de gemeenten Meppel en Hogeveen. Dan informeren we de gemeenteraden uitgebreid over het proces en de te maken afwegingen.

Leefstijl, gezondheid en sport

Lokaal sportakkoord

De vaststelling van het sportakkoord door de gemeenteraad zou gevolgd worden door een ondertekening van het akkoord met meer dan 100 deelnemers. Het gezamenlijk tekenmoment was echter pas op 21 september tijdens de sportweek. Corona zorgde voor vertraging. We werken nu aan de samenstelling van een definitieve regiegroep die nog dit jaar van start kan gaan met de verdere uitvoering van het sportakkoord en het aantrekken van een sportregisseur.

Pumptrack Assen oost

Het idee voor een Pumptrack in Assen-Oost ontstond in 2018 als bewonersinitiatief. De Pumptrack (geasfalteerd wielercours met bochten en hoogteverschillen) is op 4 september geopend. Veel kinderen maken er al gebruik van. We zien nu al dat de pumptrack bijdraagt aan een actieve ontmoeting in de wijk, ook tussen verschillende leeftijdsgroepen.

Onderwijs

Aanpak laaggeletterdheid

De notitie Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020 tot en met 2022 is in juni 2020 door uw raad vastgesteld. Corona belemmerde de uitvoering van de vervolgaanpak. Het Taalhuis was drieënhalve maand fysiek gesloten en de pas opgestarte pilot Avondschoon kon niet doorgaan omdat de schoollocatie dicht was. Een aantal van 40 Assenaren startte tussen januari en september met een taaltraject. Nu werken we binnen de ruimte die corona geeft aan de verdere aanpak. Met filmpjes stimuleren we jonge ouders om kinderen van jongs af aan voor te lezen en ervaringsdeskundigen enthousiasmeren andere laaggeletterden een taaltraject te volgen.

Impact van corona

De continuïteit van zorg voor onze inwoners staat centraal. De dienstverlening van zorgaanbieders is tijdens deze crisis aangepast. Waar mogelijk wordt de zorg op reguliere wijze gecontinueerd, waar dat niet mogelijk is wordt maatwerk geleverd. Zorgaanbieders werken hard om de zorg voor hun cliënten en werknemers zo veilig mogelijk te laten verlopen. De meeste zorg kan geleverd blijven, soms wel in een andere vorm, zoals beeldbellen, dagbesteding op anderhalve meter afstand, of in een lagere frequentie. Voor het sociaal domein houden we bij wat de effecten van corona zijn op ons beleid en de uitvoeringsorganisaties. Veel aandacht gaat uit naar de continuïteit van zorg en financiering en naar de meerkosten door corona.

Veel beleidsvoornemens zijn vertraagd door corona. Het vraagt van iedereen, ook van onze samenwerkingspartners, creativiteit en flexibiliteit om voortgang op de afgesproken ambities binnen het sociaal domein te houden.

Van de GGD vraagt corona een enorme inspanning en flexibiliteit. De GGD heeft nieuwe taken van het testen en het doen van contactonderzoeken. Daarnaast starten de reguliere taken ook weer op, zoals de jeugdgezondheidszorg binnen het onderwijs en de inspecties van de kinderopvang.

De wijkcentra hebben het moeilijk in coronatijd. Veel activiteiten konden niet doorgaan en de financiële situatie was nijpend door misgelopen inkomsten. Met landelijke, provinciale en lokale maatregelen kunnen we de wijkcentra in de benen houden. Zij zijn onmisbaar voor het versterken van de wijken en de sociale structuur in de wijken.

De voedselbank moest door corona uitwijken naar een andere locatie. Er is nu een nieuwe plek aan de Zeilmakerstraat 10. Vanaf 29 september vindt daar de uitgifte van voedselpakketten plaats. De continuïteit van dienstverlening is een aandachtspunt, omdat er veel oudere vrijwilligers zijn. De voedselbank heeft een extra subsidie aanvraag gedaan voor 2020.

Voor dak- en thuislozen betekent corona dat we minder slaapplekken hebben aan de Havenkade door de anderhalve meter afstand. Er worden als dat nodig is bedden bijgeplaatst.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Meedoen in Assen				(bedragen x € 1.000)	
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N	
Totaal lasten	122.757	123.216	-459	N	
Totaal baten	8.146	8.173	27	V	
Resultaat	-114.611	-115.043	-432	N	

Analyse prognose programma Meedoen in Assen		(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Afwijkingen i.v.m. latere uitvoering (voorstel tot budgetoverheveling):			
- investeringsbudget programma Sociaal domein * ¹	300	V (BO)	I
- Wet Inburgering	135	V (BO)	I
- sport regisseur	35	V (BO)	I
- logeertzorg	44	V (BO)	I
- kinderraad/kinderburgemeester	25	V (BO)	I
Overige afwijkingen:			
- daling declaraties Jeugd (reguliere zorg) * ²	150	V	I
- WMO/BW (reguliere zorg) * ²	-439	N	I
- meedoenregelingen * ³	293	V	I
- schuldhulpverlening- hogere personeelskosten GKB	-92	N	I
- overige afwijkingen	-6	N	I
Corona-effecten:			
- voedselbank -herhuisvesting	-53	N	I
- Werkpro/Cosis -aanpassingen daklozenopvang	-46	N	I
- noodopvang peuters en onderwijs * ⁴	-120	N	I
- coronabijdrage meerkosten Sociaal domein * ⁵	-240	N	I
- vrijwilligersorganisaties jeugd * ⁴	-29	N	I
- maatschappelijke opvang * ⁴	-323	N	I
- eigen bijdrage abonnementskosten WMO	-66	N	I
- meerkosten Sociaal domein (o.a. beschermingsmiddelen) * ⁵	PM		
- zorgcontinuïteit / inhaalzorg * ⁵	PM		
- schuldhulpverlening	PM		
- negatief resultaat GKB door lagere omzet	PM		
- niet gedekte coronalasten GGD	PM		
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	-432	N	

*¹ Om de gewenste besparingen in het sociaal domein te kunnen realiseren zijn investeringen noodzakelijk. In 2020 is door het corona virus hierin vertraging ontstaan en zijn enkele investeringen uitgesteld.

*² Door de invoering van het nieuwe inkoopmodel in juni 2020 is de prognose voor het sociaal domein onzeker. Dit is een risico in de financiële uitkomsten van deze Voortgangsrapportage. Bij de jaarrekening kan pas een definitief oordeel hierover worden gegeven.

*³ Dit voordeel wordt in hoofdzaak veroorzaakt door het nog niet inzetten van specifieke rijksmiddelen voor een pilot in verband met het opkopen van schulden van jongeren. In het kader van de brede aanpak armoede en schulden willen we deze middelen gaan inzetten. Bij de jaarrekening zal naar verwachting een voorstel volgen om deze specifieke middelen over te hevelen naar 2021.

*⁴ Voor de posten voorschoolse voorziening peuters (€ 34.000), noodopvang kinderen ouders met cruciale beroepen (€ 86.000), vrijwilligersorganisaties jeugd (€ 29.000) en maatschappelijke opvang (€ 323.000) is via het gemeentefonds in de septembercirculaire een vergoeding ontvangen. Er is voor deze posten echter nog onvoldoende zicht op de uitgaven die hiervoor zijn/worden gedaan. Op deze onderdelen is er vanuit gegaan dat de uitgaven conform vergoeding van het Rijk zullen uitvallen.

*5 Voor de meerkosten in het sociaal domein (onder andere beschermingsmiddelen) en de kosten voor zorgcontinuïteit/inhaalzorg heeft het Rijk aangegeven deze kosten volledig te vergoeden. De wijze waarop dit gaat gebeuren moet nog nader worden uitgewerkt.

De onder andere als gevolg van corona verwachte onderbesteding van het preventiefonds heeft geen effect op de prognose van het programma Meedoen aangezien het preventiefonds gefinancierd wordt vanuit de algemene reserve.

3.4 Programma Aantrekkelijk Assen

Aantrekkelijke binnenstad

Van Mijn naar Ons Koopmansplein

In het voorjaar hebt u het definitief ontwerp vastgesteld. We hebben een uitvoeringsbestek gemaakt en een planning opgesteld. Over de planning van de werkzaamheden hebben we voor de zomervakantie overlegd met een afvaardiging van de ondernemers. Inmiddels is de herinrichting van het Koopmansplein begonnen. Aannemer Dusseldorp voert de werkzaamheden uit. Gedurende het werk houdt de omgevingsmanager nauw contact met de ondernemers. Samen houden zij de binnenstad zo toegankelijk en aantrekkelijk mogelijk. De basis van het Koopmansplein is naar verwachting rond de zomer van volgend jaar gereed. De beplanting en enkele bijzondere elementen worden in het najaar opgeleverd.

Organisatie: Samenwerking met ViA

Vaart in Assen is als verbinder, initiatiefnemer en/of stakeholder uitgegroeid tot een belangrijke speler in de ontwikkeling van de binnenstad. Via Vaart in Assen werken we – onder andere – aan het draagvlak voor de nieuwe binnenstadsvisie. Als uw raad de visie begin volgend jaar vaststelt, krijgt de ontwikkeling van de binnenstad meer vorm, richting en focus. De realisatie van die visie vraagt om een gemeente die de regie neemt op haar eigen beleidsterreinen en een sterke binnenstadsorganisatie die ondernemers, culturele instellingen en vastgoedeigenaren weet te mobiliseren voor hun collectieve belangen.

De gemeentelijke bijdrage aan Vaart in Assen is alleen nog geregeld voor dit jaar. We zijn in overleg met Vaart in Assen over haar financiering in 2021 en de jaren daarna. Het gemeentelijke aandeel daarin leggen wij in de begroting voor aan uw raad.

Stimuleringsfonds: resultaten

In januari van dit jaar hebben we extra middelen beschikbaar gesteld voor de gevelverbeteringssubsidie en de verplaatsingssubsidie. Effectief konden deze middelen pas vanaf juni worden ingezet, omdat de gemeente tot die tijd onder preventief toezicht van de provincie staat. Rond de jaarwisseling zullen wij de subsidieregeling evalueren en indien nodig voorstellen doen voor aanpassing van de regeling.

Kunst en cultuur

DNK

Het Drents Museum is uit de ruimte KINK vertrokken en zijn gesprekken gestart voor een nieuwe invulling van deze ruimte. Daar waar nodig zijn we gezamenlijk hierin opgetrokken. Inmiddels is DNK weer open en is zij binnen de mogelijkheden bezig om te programmeren.

Met het onderdeel Smaakvol theater, een concept waarbij theater en horeca de handen ineen slaan om de anderhalvemetermetersamenleving vorm te geven, is DNK winnaar geworden van de Noordelijke cultuurpitch-wedstrijd van VNO NCW Noord.

Kadernota kunst en cultuur

Na goedkeuring van de visienota Assen Cultuurt door uw raad, hebben we gewerkt aan het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Hierin vertalen we de ambities uit de kadernota in concrete acties. We streven ernaar om het programma voor het eind van het jaar te delen met de culturele partners en uw raad. Ondertussen werken we ook aan een nieuwe subsidiesystematiek. Daarmee zijn we beter in staat te sturen op resultaten en vernieuwing. Deze moet in 2022 in werking treden.

Evenementen

TT Festival

De organisatie van het TT Festival en TT Kermis berust bij de Stichting TT Week Assen op basis van een concessieovereenkomst. Hiervoor ontvangt de Stichting TT Week Assen een concessievergoeding. Deze vergoeding is conform overeenkomst begin 2020 overgemaakt. Vanwege de landelijke maatregelen Covid-19 kon de editie 2020 van het TT Festival en TT Kermis niet doorgaan. De neveneffecten inclusief eventueel bijkomende kosten voor de Stichting TT Week Assen worden inzichtelijk gemaakt en afgestemd met de Raad van Toezicht. Hierna wordt ons college en uw raad geïnformeerd. Conform de concessieovereenkomst overlegt de Stichting jaarlijks voor 1 april een jaarrekening met balans. Dit kan aanleiding bieden om hier het gesprek verder over te voeren met de Stichting over de inhoudelijke en financiële afwikkeling van editie 2020.

Impact van corona

De coronacrisis heeft ertoe geleid dat veel culturele activiteiten niet zijn doorgegaan in de eerste helft van 2020. Daarom hebben we de afgelopen periode veel aandacht besteed aan het bieden van steun aan de culturele sector. Aan garage TDI hebben we € 10.000 beschikbaar gesteld om voorstellingen corona-proof te maken. Hierdoor kan TDI de verdien capaciteit versterken en werken aan behoud van omzet. In het kader van de zomerprogrammering voor jongeren is Podium Zuidhaege met steun van gemeente en provincie tijdens de eerste twee weken van de zomervakantie open geweest met een breed aanbod aan workshops.

DNK heeft waar mogelijk steunmaatregelen aangevraagd bij het Rijk en de provincie en beheersmaatregelen getroffen, om de lasten naar beneden te brengen. Daar waar nodig heeft de gemeente cofinanciering beschikbaar gesteld, zodat DNK in aanmerking kon komen voor twee steunmaatregelen. Voor aanvullende steun zijn gesprekken gestart.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Aantrekkelijk Assen				(bedragen x € 1.000)
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	16.087	17.576	-1.489	N
Totaal baten	2.032	3.266	1.234	V
Resultaat	-14.055	-14.309	-254	N

Analyse prognose programma Aantrekkelijk Assen				(bedragen x € 1.000)
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Afwijkingen:				
- lagere leges leegstandwet	-25	N	I	
- wegvallen KINK	115	V	I	
- extra bijdrage Veiligheidshuis	-20	N	S	
- bijdrage DNK	-43	N	I	
Corona effecten:				
- steun cultuurinstellingen i.v.m. exploitatietekorten corona	-655	N	I	
- cofinanciering aanvragen DNK corona	-75	N	I	
- minder aanvragen subsidies cultuur i.v.m. corona	200	V	I	
- lagere aanvragen subsidies/kosten evenementen i.v.m. corona	438	V	I	

Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
- vrijval budget 75 jaar Vrijheid	34	V	I	
- toezicht en handhaving en binnenstadsmaatregelen	-222	N	I	
- kosten bevolkingszorg (oranje kolom-budgetneutraal)	0			
- niet gedekte corona-uitgaven Veiligheidsregio Drenthe	PM			
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	-254	V		

3.5 Programma Samen werken aan Assen

Bestuur

Tweede Kamerverkiezingen 2021

Op 17 maart 2021 staan de verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer gepland. Het coronavirus heeft tot gevolg dat we voor de organisatie van deze verkiezingen extra maatregelen moeten treffen. Hiervoor heeft het Rijk € 30 miljoen ter beschikking gesteld. Voor gemeente Assen betekent dit volgens de septembercirculaire 2020 een bedrag van € 116.000. Eind dit jaar werken wij een plan uit om de verkiezingen veilig doorgang te laten vinden voor onze inwoners en medewerkers.

Inwonersparticipatie en wijkbezoeken

De wijkbezoeken hebben door het uitbreken van het coronavirus niet plaats gevonden. We onderzoeken de mogelijkheden naar een invulling van een wijkbezoek die coronaproof is. We kijken hierbij ook naar digitale varianten. We zijn gestart met het opstellen van een visie op inwonersparticipatie en zullen deze in het 1^e kwartaal van 2021 met uw raad bespreken.

Regionale samenwerking

Vereniging Drentse Gemeente-congres

Het bestuur van de VDG heeft besloten om dit jaar geen VDG-congres te houden. Dit vanwege de coronacrisis.

Groningen Airport Eelde

Voor de voortgang binnen dit thema verwijzen we naar het programma Werken in Assen.

Dienstverlening

Experiment digitaal aanvragen rijbewijs

Halverwege vorig jaar zijn we begonnen met het project Digitaal Aanvragen Rijbewijs (DAR), waarbij een rijbewijs rechtstreeks bij de fotograaf wordt aangevraagd. Dit jaar is ruim 20% van de aanvragen voor een rijbewijs digitaal aangevraagd. We zien dat het merendeel van de gemeenten veel interesse heeft om zich bij dit project aan te sluiten.

Asserpas

Per 1 januari 2021 nemen we afscheid van de persoonlijke AsserPas. Deze vervangen we door een adresgebonden milieupas voor storten in ondergrondse containers en op het milieupark.

Impact van corona

De coronacrisis heeft geleid tot aangepaste dienstverlening aan onze inwoners. Er zijn minder huwelijken gesloten en minder rijbewijzen aangevraagd, waarvan 20% digitaal zijn aangevraagd.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Samen werken aan Assen				(bedragen x € 1.000)
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	4.374	4.423	-49	N
Totaal baten	771	695	-76	N
Resultaat	-3.603	-3.728	-125	N

Analyse prognose programma Samen werken				(bedragen x € 1.000)
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Afwijkingen i.v.m. latere uitvoering (voorstel tot budgetoverheveling):				
- budget verkiezingskosten	40	V (BO)	I	
Overige afwijkingen:				
- verhoging raadsvergoedingen	-64	N	I	
- lasten voormalige wethouders	-88	N	I	
- kapitaallasten	15	V	I	
- overige afwijkingen (diverse kleinere posten)	32	V	I	
Corona effecten:				
- lagere opbrengsten diensten inwoners (rijbewijzen, huwelijken)	-60	N	I	
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	-125	N		

3.6 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

Verhaal van Assen

Aan het einde van dit jaar stopt de programmatische aanpak van 'Het Verhaal van Assen', een organisatieontwikkelingsprogramma die ervoor moet zorgen dat we een gemeentelijke organisatie worden en blijven die aansluit bij de ontwikkelingen om haar heen. Maar vooral ook een gemeente die proactief is, weet wat er speelt en vanuit nieuwe samenwerkingsvormen optrekt met haar partners.

De beweging die we met het programma hebben ingezet is nooit af. Daarom zullen we na de programmaperiode rollen en taken in de lijnorganisatie inbedden die de ontwikkelingen blijvend ondersteunen.

Om goed scherp te krijgen wat er nodig is voor deze blijvende inbedding hebben we in het voorjaar een enquête uitgezet onder alle medewerkers. De uitkomsten hiervan zijn in divers samengestelde groepen gedurende de zomer met rond de honderd medewerkers besproken. We willen met deze werkwijze grotere groepen collega's betrekken en mede verantwoordelijk houden voor de eigen ontwikkeling.

Impact van corona

Ondanks corona en het vele thuiswerken sinds maart 2020 loopt binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering het grootste deel van de processen door. Vanaf het begin van de coronacrisis hebben we voor de bedrijfsvoering maatregelen genomen die onontkoombaar waren voor thuiswerken en het digitale besluitvormingsproces. Dit leidt tot extra organisatiekosten en uitvoeringskosten.

We zien een versnelling op het gebied van digitalisering van de organisatie en hebben daarbij speciaal aandacht voor veiligheid en privacy.

Het ziekteverzuim is in de afgelopen maanden licht gestegen.

Op alle locaties van de gemeente Assen hebben we voorbereidingen getroffen om veilig te kunnen werken op anderhalve meter afstand.

Andere manier van werken

Huidig uitgangspunt is nog steeds dat er thuisgewerkt wordt waar het kan, en dat medewerkers alleen naar kantoor komen als dat nodig is. Hoewel het in deze constructie 'lukt', hebben we ook nadrukkelijk oog voor wat medewerkers hierdoor missen: het toevallige gesprek, de ontmoeting en inspiratie, de sociale cohesie. Voor de nabije toekomst zoeken we dus naar wat er kan qua optimale benutting van de beschikbare kantoorcapaciteit, binnen veilige grenzen. En we gaan zoeken naar een goede mix tussen thuiswerken en op een kantoorlocatie, waarbij ons kantoor meer een ontmoetingsruimte zal worden.

De coronatijd vraagt veel van ons allemaal. We spreken elkaar minder en het contact dat we hebben is vaak vooral zakelijk. Om te peilen hoe het met onze medewerkers gaat en of zij nog beter ondersteund kunnen worden, hebben we op 28 augustus een korte enquête uitgezet onder alle medewerkers. Het projectteam Werken in coronatijd gebruikt alle resultaten van de enquête als basis voor verdere acties en initiatieven.

Er is thuiswerkbeleid opgesteld. De medewerkers van de gemeente Assen kunnen middelen lenen: laptop, draadloos toetsenbord en muis, en waar nodig beeldscherm, bureaustoel en bureau om het thuiswerken goed te faciliteren. In de investeringsplanning voor ict hadden we reeds rekening gehouden met het vervangen van de huidige VDI-werkstations. Door deze te vervangen door laptops zetten we al een belangrijke stap om medewerkers beter te faciliteren om in deze coronacrisis op wisselende plekken en thuis te werken.

Extra inzet op de naleving van de noodverordening Covid-19 Veiligheidsregio Drenthe door Toezicht en handhaving

Binnen de gemeentelijke organisatie is sprake van hogere personeelskosten als gevolg van extra inzet binnen toezicht en handhaving voor het naleven van de coronamaatregelen.

Toezicht op en het handhaven van openbare orde en veiligheid is een basistaak van de gemeente die we ook continu voor actueel geldende coronaregels moeten en willen handhaven. Om de naleving van de noodverordening Covid-19 Veiligheidsregio Drenthe te waarborgen is extra inzet nodig van toezicht en handhaving in bijvoorbeeld de binnenstad en het gebied rond de Baggelhuizerplas. We kijken continu wat noodzakelijk en onontkoombaar is en waar nodig huren we extra personeel in.

Groenonderhoud en milieupark

Binnen zowel groenonderhoud als het milieupark zetten we medewerkers in die behoren tot de coronariscogroep. In het begin van de coronacrisis mochten medewerkers die behoren tot deze risicogroep niet werken omdat zij kwetsbaar zijn bij het krijgen van het virus. Binnen groenonderhoud is daarom sprake van extra kosten door inhuur. Op het milieupark hebben we medewerkers van elders uit de organisatie ingezet, deze kosten zijn in de begroting gedekt. Bij het eventueel uitbreken van een tweede golf kan het zijn dat deze medewerkers wederom niet mogen worden ingezet.

Inzet eigen personeel en inhuur

Naast inhuur binnen toezicht en handhaving en groenonderhoud is binnen verschillende afdelingen, zoals het milieupark en de oranje kolom, sprake van forse inzet van eigen personeel voor het werk rondom de coronacrisis. De salariskosten zijn, buiten de extra uren, gedekt binnen het programma bedrijfsvoering. De uitvoering van reguliere taken wordt wel geraakt. Daar waar kritieke bedrijfsprocessen, zoals de invoering van de Omgevingswet, in gevaar komen hebben we gekozen voor extra inhuur. Dit leidt vooralsnog tot beperkte extra kosten.

Projectdekking

In het herstelplan hebben we aangegeven hoe we de problematiek van de projectmatige onderdekking gaan aanpakken. We sturen scherp op de projecten en de daarbij behorende projectdekking. Voor het opstarten van opgaven/dossiers is vanaf 2021 een budget van € 375.000 gereserveerd in de begroting. In 2020 is dit budget nog niet beschikbaar en veroorzaakt deze voorbereidingsfase nog wel een onderdekking. Een andere oorzaak is dat door de coronacrisis de projectuitvoering vertraging heeft opgelopen en dat daardoor de projectdekking ook achterblijft.

Ict-kosten

In de coronaperiode hebben we extra kosten gemaakt voor de digitale (thuis) werkomgeving. Het gaat onder meer om kosten voor digitaal vergaderen en video-conferencing. Over informatieveiligheid hebben we in 2020 een bewustwordingscampagne voor de medewerkers ingezet. Hierbij hebben we ook aandacht besteed aan maatregelen rondom thuiswerken.

Aanpassingen gemeentelijk vastgoed en facilitaire kosten

Er is sprake van extra facilitaire kosten en afschrijvingskosten als gevolg van aanpassing van gebouwen om veilig gebruik te kunnen blijven maken van het gemeentelijk vastgoed.

Uitval personeel

Het totale ziekteverzuim is licht gestegen in de zomer van 2020. Daarbij valt op dat het kortdurend verzuim is gedaald in lijn met landelijke trend. Een mogelijke verklaring is dat door thuiswerken en betere afstemming van werk en privé medewerkers minder snel ziek worden en ziek melden. De stijging van het totale ziekteverzuim wordt mogelijk verklaard door het stagneren van de re-integratie van langdurig zieken vanwege de thuiswerksituatie en de extra belasting door opvang van kinderen in het voorjaar van 2020.

Waar medewerkers niet kunnen thuiswerken is de verwachting dat bij een eventuele tweede virusgolf medewerkers voor langere tijd niet inzetbaar zijn. Dat kan zorgen voor verhoogd ziekteverzuim en extra kosten voor inhuur.

Informatievoorziening en ict toekomstbestendig maken

Juiste, tijdige en volledige informatie zijn essentieel voor het komen tot goede beleidsmatige en financiële besluiten en de evaluatie daarvan. Dat betekent dat informatie zowel analyserend (terugkijkend) als voorspellend moet kunnen zijn.

Mede op basis van de vorig jaar uitgevoerde externe analyse naar de organisatie en kwaliteit van onze informatievoorziening en ict werken we aan verbeteringen en ontwikkelen we een toekomstbestendige visie en organisatie. Aan de uitwerking hiervan geven we de komende jaren nadrukkelijk prioriteit. In 2020 hebben we in dit kader onder andere een traject met VNG-Realisatie doorlopen.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Bedrijfsvoering				(bedragen x € 1.000)	
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N	
Totaal lasten	58.548	57.495	1.054	V	
Totaal baten	9.176	8.180	-995	N	
Resultaat	-49.373	-49.315	58	V	

Analyse prognose programma Bedrijfsvoering				(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S		
Afwijkingen:					
- personeelslasten	126	V	I		
- onderhoudskosten materieel	-120	N	I		
- overige afwijkingen beheerkosten	124	V	I		
- kapitaallasten -vertraging investeringen	431	V	I		
- rente aanpassing kapitaallasten	18	V	S		
- overige afwijkingen (diverse kleinere posten)	111	V	I		
Corona effecten:					
- inhuur personeel	-70	N	I		
- projectdekking (door voorbereiding en vertraging van projecten)	-402	N	I		
- ICT aanpassingen	-111	N	I		
- beschermingsmiddelen	-50	N	I		
- ziekteverzuim	<i>PM</i>				
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	58	V			

3.7 Programma Vastgoed en grondbedrijf

Vastgoed

Pilot verduurzaming verduurzamen sporthal Marsdijk

Het project wordt begin oktober 2020 opgeleverd en uitgevoerd conform raadsbesluit 2019-R00554

Sportaccommodaties: ACV en Hertenkamp

Uw raad heeft 3 september ingestemd met het voorstel om een bijdrage te leveren voor de realisatie van vier kleedkamers bij ACV. We bereiden dit nu voor en medio 2021 worden deze kleedkamers gerealiseerd.

De renovatie tennisbanen en de aanleg padelbanen bij de Hertenkamp zijn binnen budget uitgevoerd. Daar de specifieke uitkering sport (SPUK) is overtekend, verwachten we dat maar 80% wordt uitgekeerd. De afrekening van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over 2020 zal uitwijzen wat het werkelijke bedrag wordt.

Impact van corona - Vastgoed

Parkeren

Het beoogde resultaat binnen parkeren wordt niet behaald vanwege het uitbreken van Covid-19. De steunpakketten vanuit het Rijk dekken niet de volledige derving van parkeerinkomsten. We verwachten voor parkeergarages en straatparkeren een nadeel in de parkeeropbrengsten van € 860.000. Vanuit het Rijk is voor de eerste periode een bedrag van € 591.000 gecompenseerd. Het is nog niet bekend of we ook over de tweede helft van het jaar compensatie zullen ontvangen.

Geen huurindexatie 2020 voor gemeentelijk maatschappelijk vastgoed

De jaarlijkse huurindexatie voor accommodaties die de gemeente verhuurt voeren we normaliter per 1 juli door. Inmiddels hebben wij besloten om deze indexatie vanwege corona voor 2020 definitief te laten vervallen en met een jaar uit te stellen tot 1 juli 2021. Het financiële effect hiervan tot einde jaar bedraagt € 15.000.

Corona proof maken en ventileren van sportaccommodaties

Voor onze binnensportaccommodaties hebben we desinfectiemiddelen aangeschaft voor het reinigen van handen en materialen. De kosten hiervan tot ultimo 2020 bedragen € 10.000.

Alle accommodaties moeten op het gebied van ventilatie voldoen aan de aan de eisen zoals die staan beschreven in het Bouwbesluit. Op basis van een inventarisatie zijn er aanpassingen gedaan in een aantal gymzalen en sporthallen. Wij blijven in coronatijd het actuele beleid en advies over ventilatienormen volgen, actualiseren en doorvoeren. De kosten hiervoor bedragen € 15.000.

Impact van corona - Grondbedrijf

Kavelverkoop woningbouw

De uitgifte van bouwkavels loopt duidelijk achter op de woningbouwbehoefte in Assen. Het gebrek aan voldoende woningbouwlocaties is hiervan de belangrijkste oorzaak. Ook economische onzekerheden als gevolg van corona spelen een rol.

In onze voorgestelde begroting voor 2021 hebben we rekening gehouden met vertraagde ontwikkeling als gevolg van stikstofmaatregelen en corona.

Verkoop bedrijfskavels

Er is doorlopend veel belangstelling vanuit de markt voor bedrijfskavels in Assen. In bepaalde sectoren blijkt desondanks toch wat terughoudendheid vanwege de economische onzekerheden als gevolg van corona. We verwachten daarom dat de geprognosticeerde uitgifte dit jaar niet behaald zal worden.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Vastgoed en Grondbedrijf				(bedragen x € 1.000)	
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N	
Totaal lasten	34.263	32.820	1.443	V	
Totaal baten	22.962	21.577	-1.385	N	
Resultaat	-11.301	-11.243	58	V	

Analyse prognose programma vastgoed en Grondbedrijf		(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Afwijkingen i.v.m. latere uitvoering (voorstel tot budgetoverheveling):			
- opstellen vastgoednota naar 2021	100	V (BO)	I
- uitstel sloop kantoorgebouwen de Werf	33	V (BO)	I
- uitstel aanpassen plafonds Wethouder Bergerweg	13	V (BO)	I
Overige afwijkingen:			
- exploitatielasten parkeergarages	240	V	I
- lagere kapitaallasten door bijstelling rente	1.106	V	S
- lagere kapitaallasten door uitstel investeringen	280	V	I
- hogere exploitatielasten	-121	N	I
- hogere schoonmaakkosten	-64	N	I
- pachtopbrengsten	104	V	I
- opbrengsten verkoop Vastgoed	-337	N	I
- uitkering SPUK (valt door overtekening 20% lager uit)	-68	N	I
- afrekening servicekosten Overcingellaan 5	-97	N	I
- overige afwijkingen	-16	N	I
Corona effecten:			
- opbrengsten parkeerheffingen	-860	N	I
- lasten ventilatie en beschermingsmiddelen	-25	N	I
- opbrengsten verhuur -maatwerk wijkgebouwen	-74	N	I
- opbrengsten verhuur vastgoed -niet indexeren huren 2e half jaar	-15	N	I
- opbrengsten verhuur vastgoed-sportverenigingen	-141	N	I
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	58	V	

3.8 Programma Algemeen financieel beleid

Monitoring maatregelen herstelplan

U heeft het Herstelplan 2020-2024 op 23 april 2020 vastgesteld. De provincie heeft op basis dit plan het voor 2020 opgelegde preventieve toezicht opgeheven. Daarmee hebben wij als gemeente weer de volledige autonomie om te komen tot beleidskeuzes.

De voor 2020 op de rol staande bezuinigingsmaatregelen van in totaal € 6,6 miljoen monitoren we sinds de goedkeuring. Het gaat hier om € 4,6 miljoen aan kostenbesparingen en € 2,0 miljoen aan inkomsten verhogende maatregelen.

Maatregelen die nog niet gerealiseerd zijn betreffen de verkoop van het pand aan de Noordersingel 29 (doordat dit pand nog niet is verkocht wordt de geraamde verkoopopbrengst van € 150.000 niet gerealiseerd), de structurele bezuiniging op de schoonmaakkosten van € 21.000 wordt dit jaar vanwege de uitbraak van het coronavirus niet gehaald en datzelfde geldt ook voor de te realiseren extra opbrengsten voor toeristenbelasting en dividenden van in totaal € 270.000.

Opvolging aanbevelingen accountant

De accountant rapporteert jaarlijks op twee momenten aan uw raad middels een managementletter, (op basis van de interimcontrole, en een accountantsverslag, op basis van de controle van de jaarrekening. In de managementletter richt de accountant zich op mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en de processen. In het accountantsverslag worden de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Op 2 januari 2020 heeft BDO de managementletter uitgebracht en op 17 juni is het accountantsverslag aangeboden. Vervolgens geven wij in een managementreactie weer hoe wij om willen gaan met de bevindingen en aanbevelingen van de accountant. Deze hebben wij met u gedeeld.

Om de sturing op de voortgang van de bevindingen en aanbevelingen te kunnen monitoren en te verbeteren hebben we een systeem ingericht van eigenaren en actiehouders. De teammanagers zijn nu gekoppeld aan de bevindingen en aanbevelingen waar zij vanuit hun team voor verantwoordelijk zijn. Zij hebben bij de managementletter een reactie gegeven op de verschillende bevindingen en aanbevelingen. Voorafgaand aan de interimcontrole 2020 maken we een update van de constatering die bij de interimcontrole 2019 zijn gemaakt. Dat betekent dat we de verantwoordelijke teammanagers vragen om aan te geven wat de status is van de reacties die zij bij de managementletter hebben gegeven. Deze informatie delen we met de accountant en ziet u terug in de managementletter over 2020.

Als onderdeel van de samenstelling van de jaarrekening 2020 maken we in het voorjaar 2021 op dezelfde wijze een follow up van de bevindingen en aanbevelingen zoals deze zijn opgenomen in het accountantsverslag 2019. De speerpunten van het accountantsverslag 2019 hebben we in beeld. Zo werken we aan de corona-impactanalyses en treffen wij de nodige voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording die wij met ingang van de jaarrekening 2021 zelf moeten afgeven. Ook werken we aan een oorzakenanalyse en planvorming ten aanzien van de geconstateerde fouten in de naleving van de Europese aanbestedingsregels en hebben we aandacht voor een verdere verbetering van de interne beheersing rondom de prestatieleveringen in de zorg.

Belastingen

De inkomsten uit belastingen liggen lager dan waarvan wij bij de begroting zijn uitgegaan. De inkomsten uit toeristenbelasting blijven achter als gevolg van de coronacrisis.

Gemeentefonds

De bijstellingen in het gemeentefonds zijn voornamelijk het gevolg van de ontvangen corona-compensatie en mutaties in de uitkering. Deze dienen als compensatie voor de eigen lastenontwikkeling in de andere programma's en hebben daarmee geen effect op de totaaluitkomst van de begroting.

Financiering

Mede op basis van de uitkomsten van de jaarrekening 2019 voor wat betreft de financiering hebben wij het voor 2020 afgesproken interne rentepeil getoetst aan de voorschriften in het BBV. Het gemiddelde rentepeil van onze externe financiering is door het aantrekken van laagrentende leningen in 2019 en 2020 gedaald. Dit betekent, op basis van BBV-regelgeving, dat wij ook ons interne rentepeil hebben bijgesteld van afgerond 2,2 % naar 1,8 %. Dit heeft een positief effect op het resultaat.

Financiële prognose

Prognose resultaat programma Algemeen financieel beleid				(bedragen x € 1.000)	
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N	
Totaal lasten	23.159	20.155	3.004	V	
Totaal baten	246.957	246.763	-194	N	
Resultaat	223.798	226.608	2.810	V	

Analyse prognose programma Algemeen financieel beleid				(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S		
Afwijkingen:					
- OZB	-93	N	S		
- bespaarde rente door bijstelling rente	-400	N	S		
- indexatie amortisatiereserves door bijstelling rente	161	V	S		
- interne renteverrekening	-35	N	S		
- dividend Enexis	-150	N	S		
- gemeentefonds (als gevolg van bijstelling basisgegevens)	251	V	S		
- btw-compensatiefonds	-30	N	I / S		
- vrijval opgenomen stelposten:					
- <i>taakmutaties septembercirculaire 2019</i>	-122	N	S		
- <i>indexatie BUIG</i>	-330	N	S		
- <i>kapitaallasten</i>	-550	N	I		
- <i>loon- en prijsstijgingen</i>	-141	N	I		
- <i>bonus beschut werken</i>	206	V	I		
- afrekeningen btw/bcf/loonbelasting vorige jaren	400	V	I		
- overige afwijkingen	-12	N	I		
Corona effecten:					
- opbrengsten toeristenbelasting	-250	N	I		
- opbrengsten invordering	-55	N	I		
- bankkosten (minder pintransacties parkeren)	10	V	I		
- corona compensatie Rijk -verkiezingskosten	116	V (BO)	I		
- corona compensatie Rijk -steunpakketten juni, september	3.693	V	I		
- corona compensatie Rijk -sportverenigingen	141	V	I		
- opbrengsten OZB en riool,- afvalstoffenheffing	PM				
- lager dividend BNG	PM				
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	2.810	V			

4. Tot slot en ondertekening

Prognose jaarresultaat € 3,8 miljoen positief

Het voorlopige jaarresultaat van € 3,8 miljoen positief is een prognose, het definitieve eindresultaat komt in het jaarrekeningproces tot stand.

De behandeling van de voortgangsrapportage is gelijktijdig met de begroting op 2 en 5 november.

Met vriendelijke groet, burgemeester en wethouders,

burgemeester

gemeentesecretaris

Bijlage 1. Recapitulatie lasten en baten per programma en beleidsthema

Overzicht lasten en baten per programma en beleidsthema										
Programma's en beleidsthema's (bedragen x € 1.000)	LASTEN			BATEN			SALDO			V/N
	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	
boekje										
Wonen in Assen										
Woningbouw/woonplan	1.893	1.789	104	1.566	1.869	303	-327	80	407	V
Openbare ruimte	12.200	12.458	-258	7.962	8.036	74	-4.238	-4.422	-184	N
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.149	723	426	185	249	64	-964	-474	490	V
Duurzaamheid	6.721	6.472	249	9.220	9.220	0	2.500	2.748	249	V
Saldo van baten en lasten	21.963	21.442	521	18.933	19.374	441	-3.030	-2.068	962	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	1.038	1.019	-19	1.038	1.019	-19	N
Resultaat	21.963	21.442	521	19.971	20.393	422	-1.991	-1.049	942	V
Werken in Assen										
Werkgelegenheid	55.393	55.876	-483	29.509	28.958	-551	-25.884	-26.918	-1.034	N
Econ. ontwikkeling en innovatie	1.604	1.318	286	120	130	10	-1.484	-1.188	296	V
FlorijnAs	3.900	3.900	0	2.680	2.680	0	-1.220	-1.220	0	
Saldo van baten en lasten	60.897	61.094	-197	32.309	31.768	-541	-28.588	-29.326	-738	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	2.680	2.680	0	3.900	3.900	0	1.220	1.220	0	
Resultaat	63.577	63.774	-197	36.209	35.668	-541	-27.368	-28.106	-738	N
Meedoen in Assen										
Jeugdzorg	29.303	29.199	104	0	0	0	-29.303	-29.199	104	V
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	74.041	74.878	-837	2.540	2.770	230	-71.501	-72.108	-607	N
Mijn Buurt Assen	5.171	4.979	192	0	0	0	-5.171	-4.979	192	V
Meedoenbeleid	4.578	4.338	240	0	0	0	-4.578	-4.338	240	V
Sport	426	371	55	0	0	0	-426	-371	55	V
Schuldhelpverlening	1.414	1.506	-92	0	0	0	-1.414	-1.506	-92	N
Onderwijs	7.825	7.945	-120	5.606	5.403	-203	-2.219	-2.542	-323	N

Programma's en beleidsthema's (bedragen x € 1.000)	LASTEN			BATEN			SALDO			V/N
	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	
Saldo van baten en lasten	122.757	123.216	-459	8.146	8.173	27	-114.611	-115.043	-432	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat	122.757	123.216	-459	8.146	8.173	27	-114.611	-115.043	-432	N
Aantrekkelijk Assen										
Aantrekkelijke binnenstad	799	536	263	375	87	-288	-424	-449	-25	N
Cultureel Hart	10.601	12.560	-1.959	125	1.627	1.502	-10.476	-10.933	-457	N
Evenementen	1.242	806	436	4	40	36	-1.238	-766	472	V
Veiligheid	3.445	3.674	-229	43	30	-13	-3.402	-3.643	-241	N
Saldo van baten en lasten	16.087	17.576	-1.489	547	1.784	1.237	-15.540	-15.791	-251	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	1.485	1.482	-3	1.485	1.482	-3	N
Resultaat	16.087	17.576	-1.489	2.032	3.266	1.234	-14.055	-14.309	-254	N
Samen werken aan Assen										
Bestuur	3.058	3.187	-129	0	2	2	-3.058	-3.185	-127	N
Regionale samenwerking	482	482	0	0	0	0	-482	-482	0	
Dienstverlening	834	754	80	771	693	-78	-63	-61	2	V
Saldo van baten en lasten	4.374	4.423	-49	771	695	-76	-3.603	-3.728	-125	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat	4.374	4.423	-49	771	695	-76	-3.603	-3.728	-125	N
Bedrijfsvoering										
Bedrijfsvoering	58.548	57.495	1.054	9.176	8.180	-995	-49.373	-49.315	58	V
Saldo van baten en lasten	58.548	57.495	1.054	9.176	8.180	-995	-49.373	-49.315	58	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat	58.548	57.495	1.054	9.176	8.180	-995	-49.373	-49.315	58	V

Programma's en beleidsthema's (bedragen x € 1.000)	LASTEN			BATEN			SALDO			V/N
	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	Actueel budget	Prognose	Saldo	
Vastgoed en Grondbedrijf										
Vastgoed	23.984	22.718	1.266	11.483	10.895	-588	-12.501	-11.823	678	V
Grondbedrijf	6.279	6.342	-63	5.333	5.677	344	-946	-665	281	V
Parkeren	3.820	3.580	240	4.843	3.983	-860	1.023	403	-620	N
Saldo van baten en lasten	34.083	32.640	1.443	21.659	20.555	-1.104	-12.424	-12.085	339	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	180	180	0	1.303	1.022	-281	1.123	842	-281	N
Resultaat	34.263	32.820	1.443	22.962	21.577	-1.385	-11.301	-11.243	58	V

Algemeen financieel beleid										
Onvoorzien/incidenteel	158	158	0	0	0	0	-158	-158	0	
Belastingheffing	682	672	10	20.443	20.035	-408	19.761	19.363	-398	N
Financiering/Belegging	173	142	31	4.375	3.797	-578	4.202	3.655	-547	N
Gemeentefonds	5.062	5.092	-30	195.111	195.362	251	190.049	190.270	221	V
Heffing vennootschapsbelasting	50	55	-5	0	0	0	-50	-55	-5	
Overige algemene dekkingsmiddelen	3.053	181	2.872	1.062	1.603	541	-1.991	1.422	3.413	V
Reserves en voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat renteverdeling	-920	-885	-35	0	0	0	920	885	-35	N
Saldo van baten en lasten	8.258	5.414	2.843	220.991	220.797	-194	212.734	215.382	2.649	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	14.902	14.741	161	25.966	25.966	0	11.065	11.225	161	V
Resultaat	23.159	20.155	3.004	246.957	246.763	-194	223.798	226.608	2.810	V

SALDO VAN BATEN EN LASTEN	326.967	323.300	3.667	312.532	311.326	-1.206	-14.435	-11.973	2.462	V
Saldo onttrekkingen/Stortingen	17.762	17.601	161	33.692	33.389	-303	15.931	15.788	-142	N
RESULTAAT	344.729	340.901	3.828	346.224	344.715	-1.509	1.496	3.815	2.319	V

Bijlage 2. Corona-effecten

Programma	Onderdeel	Omschrijving	Lasten	Compensatie Rijk	Dekking binnen begroting	Effect op resultaat	Eerste impact analyse
Wonen	Groenbeheer	Groenonderhoud en milieupark: inhuur wegens niet inzetten SW-ers	213	0	0	213	222
	Precario	Lagere opbrengsten	20	-53	0	-33	60
Werken	Stimulering lokale economie	Flankerend beleid	100	0	-100	0	20
Meedoen	Welzijnsbeleid	Meerkosten herlocatie voedselbank	53	0	0	53	52
		WerkPro/Cosis inzake daklozenopvang	46	0	0	46	29
Aantrekkelijk	Veiligheid	Kosten Toezicht en handhaving en binnenstadsmaatregelen	222	-205	0	17	118
		Kosten bevolkingszorg (oranje kolom)	250	0	-250	0	PM
Bedrijfsvoering	ICT	Kosten digitale (thuis) werkomgeving	111	0	0	111	107
		Beschermingsmiddelen en coronamaatregelen facilitair	50	0	0	50	10
	Personeel	Inhuur gerelateerd aan corona -reiniging	70	0	0	70	64
	Projectdekking	Lagere projectdekking door vertraging projecten	402	0	0	402	PM
Vastgoed en Grondbedrijf	Parkeren	Lagere opbrengst parkeerheffingen	860	-591	0	269	1.000
Algemeen financieel beleid	Belastingen	Lagere opbrengst toeristenbelasting	250	-110	0	140	400
Eerste impactanalyse; posten met onvermijdbaar financieel effect			2.647	-959	-350	1.338	2.082 + PM
Werken	WSW	Lagere omzet-lwerk	864	-1.068	0	-204	360
	Bijstand	Instroom BUIG	1.018	-833	0	185	1.350
	WPDA: Bedrijfsvoeringskosten	Opleidingskosten lager en doorschuiven ICT projecten	-260	0	0	-260	50
Meedoen	Eigen bijdrage WMO	Tijdelijk niet innen eigen bijdrage	66	-64	0	2	88
Aantrekkelijk	Cultuur	Ondersteuning lokale en regionale cultuur	655	-530	0	125	PM
		Minder aanvragen subsidies cultuur	-200	0	0	-200	0
		Cofinanciering extreme subsidies corona DNK	75	0	0	75	0
	Evenementen	Minder aanvragen subsidies evenementen	-438	0	0	-438	0
		Vrijval activiteiten 75 jaar vrijheid	-34	0	0	-34	0
Eerste impactanalyse; benoemd als risico, financieel effect nu duidelijk			1.746	-2.495	0	-749	1.848 +PM
Vastgoed en Grondbedrijf	Huren	Kwijtschelden huur Markehuus en DCA	74	-70	0	4	PM
		Compensatie huur -sportverenigingen	141	-141	0	0	179
		Uitstel indexering huren gemeentelijk vastgoed	15	0	0	15	0

Tweede impactanalyse: besluiten met financieel effect			230	-211	0	19	179 +PM
Werken	WPDA: Reintegratietrajecten	Minder trajecten wegens corona	-737	0	0	-737	0
Meedoen	WMO/Jeugd	Meerkosten en kosten zorgcontinuïteit (voorschot Rijk)	240	-240	0	0	0
		Onderwijs	34	-34	0	0	0
		Noodopvang ouders met een cruciaal beroep	86	-86	0	0	0
	Vrijwilligersorganisaties jeugd	Maatwerk exploitatiesteun	29	-29	0	0	0
	Maatschappelijke opvang	Maatwerk exploitatiesteun	323	-323	0	0	0
Samen werken	Diensten aan inwoners	Lagere opbrengsten rijbewijzen /huwelijksvoltrekkingen	60	0	0	60	0
Vastgoed en Grondbedrijf	Aanpassing gebouwen	Ventilatie en beschermingsmiddelen	25	0	0	25	0
Algemeen financieel beleid	Invordering	Lagere opbrengsten wegens minder dwanginvordering	55	0	0	55	0
		Bankkosten	Lagere pinkosten parkeren	-10	0	0	-10
	Gemeentefonds	Uitstel opschalingskosten (algemene dekking corona effecten)	0	-290	0	-290	0
		Vergoeding extra corona kosten verkiezingen (BO)	0	-116	0	-116	0
Analyse voortgangsrapportage; aanvullende posten met financieel effect			105	-1.118	0	-1.013	0
Totaal Corona effect in de voortgangsrapportage			4.728	-4.783	-350	-405	0
Werken	TOZO	Geen compensatie Rijk mocht er onrechtmatig zijn verstrekt	PM	PM	0	PM	144
Meedoen	Sociaal domein	Meerkosten SD en kosten zorgcontinuïteit/inhaalzorg	PM	PM	0	PM	PM
		GGD	Hogere uitvoeringskosten boven de Rijkscompensatie	PM	PM	0	PM
	Bijzondere bijstand	Hoger beroep op meedoenregelingen en bewindvoering	PM	PM	0	PM	50
	Schuldhelpverlening	Lagere omzet DVO gemeenten	PM	PM	0	PM	120
Hoger beroep op schuldhelpverlening		PM	PM	0	PM	PM	
Aantrekkelijk	Veiligheidsregio	Hogere uitvoeringskosten boven de Rijkscompensatie	PM	PM	0	PM	PM
Bedrijfsvoering	Personeel	Stijging ziekteverzuim	PM	PM	0	PM	250
Algemeen financieel beleid	Dividenden	Lagere inkomsten uit dividenden	190	0	0	190	190
Balans	Debiteuren	Ontoereikende voorziening dubieuze debiteuren	165	0	0	165	250
Risico's waar bij de jaarrekening pas duidelijkheid over komt			499+PM	PM	0	499+PM	1.354 + PM

Bijlage 3. Realisatie bezuinigingen

Overzicht realisatie bezuinigingsmaatregelen 2020					(bedragen x € 1.000)		
Beleidsthema	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	Bron	Soort maatregel	S / I	Besparing / bezuiniging		
					opgave	progn	saldo
1. Programma Wonen in Assen							
Woningbouw en woonplan	Korten op budget voor bestemmingsplannen	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	40	40	0
	Korten op budget voor bodem	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	5	5	0
	Korten op budget voor lucht, geluid, ecologie en veiligheid	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	5	5	0
	Geen gebruik van budget voor subsidies/bijdragen gem. regelingen	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	2	2	0
	Afroken budget voor monumenten	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	4	4	0
	Korten budget voor diensten van derden bouw- en woningtoezicht	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	8	8	0
	Bouw en woningtoezicht: verlagen vrije beleidsruimte voor vergunningverlening.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	30	30	0
	Ruimtelijke Ordening: verlagen vrije beleidsruimte bestemmingsplannen.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	100	100	0
Ruimtelijke Ordening: verlagen vrije beleidsruimte lucht, geluid, veiligheid en ecologie.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	30	30	0	
Totaal Woningbouw/woonplan					223	223	0
Openbare ruimte	Overige infra: minder kosten beheer civiele kunstwerken	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	100	100	0
	Verlagen budget gladheidsbestrijding	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	20	20	0
	Wegbeheer: uitstellen van reconstructies en herinrichtingen.	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	10	10	0
	Wegbeheer: sober ontwerpen (technisch).	coalitieonderhandelingen	aanp. kwaliteitsniveau	S	10	10	0
	Wegbeheer: risicogestuurd beheer verhandelingen met toepassing maatwerk.	herstelplan	aanp. kwaliteitsniveau	S	175	175	0
	Beleid wegbeheer: verlagen vrije beleidsruimte onderzoeken en inhuur.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	150	150	0
	Overige Infra: verlagen vrije beleidsruimte onderzoeken en inhuur.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	30	30	0
	Gladheidsbestrijding: budget aanpassen aan gemiddelde besteding van afgelopen 5 jaar.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	40	40	0
Totaal Openbare ruimte					535	535	0
Duurzaamheid	Aanpassen openingstijden milieupark.	beleidsarme begroting	minder (ambtelijke) inzet	S	100	100	0
	Verlagen vrije beleidsruimte voor extra onderzoeken milieubeleid.	coalitieonderhandelingen	beperken vrije ruimte	S	163	163	0
Totaal Duurzaamheid					263	263	0
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	Verkeer: lagere kapitaallasten door temporiseren uitvoeringsprogramma Mobiliteit.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	40	40	0
	Verkeer: inzet deel vrije ruimte FlorijnAs tbv uitvoeringsprogramma Mobiliteit.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	57	57	0
Totaal Bereikbaarheid, verkeer en vervoer					97	97	0
Totaal Wonen in Assen					1.118	1.118	0

Beleidsthema	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	Bron	Soort maatregel	S / I	Besparing / bezuiniging		
					opgave	progn	saldo
2. programma Werken in Assen							
Participatie en inkomen activering en uitstroom	Korting budget reïntegratietrajecten conform collegebesluit 28 mei 2019.	coalitieonderhandelingen	minder (ambtelijke) inzet	S	110	110	0
	Lagere kosten samenvoeging serverparken Alescon-Noord en WPDA	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	90	90	0
Totaal Participatie en inkomen					200	200	0
Economische ontwikkelingen en innovatie	Verlagen budget voor relatiemanagement (open dagen, mkb-avond, awards).	herstelplan	minder (ambtelijke) inzet	S	5	5	0
	Verlagen budget voor netwerkontwikkeling (promotiedagen en beurzen).	herstelplan	minder (ambtelijke) inzet	S	5	5	0
	Verlagen budget voor procesmiddelen regionale economische ontwikkeling.	herstelplan	minder (ambtelijke) inzet	S	10	10	0
	Verlagen budget voor economische activering en onderzoek.	herstelplan	minder (ambtelijke) inzet	S	20	20	0
Totaal Economische ontwikkelingen en innovatie					40	40	0
Totaal Werken in Assen					240	240	0
Programma 3. Meedoen in Assen							
Sociaal domein Jeugdzorg en Wmo	Niet indexeren sociaal domein	raadsbesluit	taakstelling	S	600	600	0
	Besparingen sociaal domein	raadsbesluit	taakstelling	S	1.903	1.903	0
	Investeringen sociaal domein	raadsbesluit	taakstelling	S	-1.103	-1.103	0
	Bijstelling taakstelling sociaal domein a.g.v. vertraging	herstelplan	taakstelling	I	-1.200	-1.200	0
	Verlagen vrije beleidsruimte CJG-budget.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	200	200	0
	Maatschappelijke begeleiding (te hoog begroot)	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	25	25	0
Totaal Sociaal domein (Jeugdzorg en Wmo)					425	425	0
Mijn Buurt Assen	Opheffen SCW Pittelo	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	15	15	0
Totaal Mijn Buurt Assen					15	15	0
Meedoenbeleid	Meedoenbeleid: onbenut budget collectieve ziektekostenverzekering	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	200	200	0
Totaal Meedoenbeleid					200	200	0
Schuldhelpverlening	Bijstellen naar door GKB in begroting opgenomen meerjarenbudget.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	56	56	0
Totaal Schuldhelpverlening					56	56	0
Onderwijs	Beperken budget beleid huisvesting onderwijs (i.v.m. lagere groei aantal leerlingen)	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	20	20	0
	Verlagen inzet gemeentelijke middelen Brede school (als gevolg van verruiming rijksmiddelen).	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	210	210	0
	Verlagen budget beheer huisvesting onderwijs.	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	19	19	0
	Verlagen vrije beleidsruimte onderwijsachterstandenbeleid.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	75	75	0
Totaal Onderwijs					324	324	0
Totaal Meedoen in Assen					1.020	1.020	0

Beleidsthema	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	Bron	Soort maatregel	S / I	Besparing / bezuiniging		
					opgave	progn	saldo
Programma 4. Aantrekkelijk Assen							
Aantrekkelijke binnenstad	Budget voor stedelijke vernieuwing laten vervallen.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	161	161	0
Totaal Aantrekkelijke binnenstad					161	161	0
Kunst en cultuur	Taakstelling cultuur.	herstelplan	taakstelling	S	50	50	0
Totaal Kunst en cultuur					50	50	0
Veiligheid	Meer opbrengsten uit vergunningen	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	26	26	0
	Verminderen inzet coördinatie openbare orde en rampenplan.	coalitieonderhandelingen	minder (ambtelijke) inzet	S	20	20	0
	Verlagen budget coördinatie beheer regiopolitie.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	30	30	0
Totaal Veiligheid					76	76	0
Totaal Aantrekkelijk Assen					287	287	0
Programma 5. Samen werken aan Assen							
Bestuur	Risicoverzekering oud-wethouders niet meer aan de orde	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	15	15	0
	Vervallen investering Webservicesysteem	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	3	3	0
	Laten vervallen vervangingsinvestering audiovisuele middelen collegekamer	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	9	9	0
	Vervangingsinvestering digitaal vergadersysteem raad kan vervallen	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	12	12	0
	Verlagen budget Rekenkamercommissie.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	7	7	0
	Temporiseren nieuwe huisstijl, website en intranet.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	7	7	0
Totaal Bestuur					53	53	0
Dienstverlening	Gedeeltelijk afvoeren (50%) stelpost KCC	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	10	10	0
	Stelpost voor onvoorziene uitgaven abonnementen, contributies en overige goederen aframes	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	7	7	0
	Meer opbrengsten uit Asser pas (actualisatie)	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	5	5	0
	Vervallen investering GBRO/G4PRO	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	1	1	0
	Budget voor verkiezingen t.o.r. in 2020 opgenomen.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	20	20	0
Totaal Dienstverlening					43	43	0
Totaal Samen werken aan Assen					96	96	0

Beleidsthema	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	Bron	Soort maatregel	S / I	Besparing / bezuiniging		
					opgave	progn	saldo
Programma 6. Bedrijfsvoering							
Bedrijfsv., directe taken	Uitstel investeringen handhaving en toezicht.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	15	15	0
Totaal Bedrijfsvoering, directe taken					15	15	0
Bedrijfsvoering, overhead	Verlagen budget ondernemingsraad (geen vervangingsbudget OR-leden).	herstelplan	minder (ambtelijke) inzet	S	50	50	0
	Verlagen uitgaven catering: beleid voor lunches/vergaderingen aanscherpen.	herstelplan	versoberen	S	10	10	0
	Verlagen uitgaven kantoorartikelen.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	13	13	0
	Verlagen telefoonkosten door verlengen afschrijvingstermijn mobiele telefoons.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	75	75	0
	Verlagen kosten telefonie door lagere abonnements- en gesprekskosten.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	20	20	0
	Verlagen portiekosten d.m.v. minder papieren post en meer digitalisering.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	50	50	0
	Afvoeren vrije ruimte voor aanschaf van software.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	130	130	0
Totaal Bedrijfsvoering, overhead					348	348	0
Totaal Bedrijfsvoering					363	363	0

Beleidsthema	Omschrijving bezuinigingsmaatregel	Bron	Soort maatregel	S / I	Besparing / bezuiniging		
					opgave	progn	saldo
Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf							
Vastgoed	Herziening onderhoudsvoorzieningen a.g.v. BBV	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	250	250	0
	Beheer MFA Pittelo	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	50	50	0
	Begroting schades vastgoed bijstellen.	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	70	70	0
	Verlagen onderhoudsniveaus schoonmaak.	coalitieonderhandelingen	aanp. kwaliteitsniveau	S	21	0	21
	Verkoop panden (incidentele opbrengst).	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	I	230	230	0
	Structurele besparing a.g.v. verkoop van panden door het vervallen van de exploitatielasten.	coalitieonderhandelingen	techn./actual./onderuitp.	S	42	42	0
	Efficiëncieverbetering schoonmaak gemeente Assen door iWerk	herstelplan	efficiency	S	36	36	0
	Schilderwerk stadhuis niet meer op afroep, uitsluitend cyclisch.	herstelplan	versoberen	S	20	20	0
	Eenmalige vrijval van kapitaallasten.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	170	170	0
	Beperken functionele aanpassingen in het stadhuis (zoals bijvoorbeeld aanbrengen zonwering).	herstelplan	versoberen	S	50	50	0
	Reinigen en in de was zetten aluminium gevels van 2 naar 4 jaar.	herstelplan	aanp. kwaliteitsniveau	S	42	42	0
	Bijstelling verkoopresultaten Groningerstraat 63 en Noordersingel 29.	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	I	300	150	150
	Technische begrotingsbijstelling huurkosten sporthal de Spreng en compensatie zwembadhuur	herstelplan	techn./actual./onderuitp.	S	28	28	0
Klimaatproblemen bestuursvleugel stadhuis worden niet aangepakt.	herstelplan	schrapen knelpunt	S	25	25	0	
Totaal Vastgoed					1.334	1.163	171
Totaal Vastgoed					1.334	1.163	171
Programma 8. Algemeen financieel beleid							
Onvoorzien / Incidenteel	Beperken budget voor onvoorziene uitgaven.	herstelplan	beperken vrije ruimte	S	100	100	0
Totaal Onvoorzien / Incidenteel					100	100	0
Belastingheffing	OZB vanaf 2020 met 10% verhogen.	coalitieonderhandelingen	belastingverhoging c.a.	S	1.580	1.580	0
	Toeristenbelasting verhogen.	coalitieonderhandelingen	belastingverhoging c.a.	S	250	0	250
Totaal Belastingheffing					1.830	1.580	250
Financiering/Belegging	Verruiming dividendbeleid BNG	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	20	0	20
	Rente-effect consolidatie van vlottende schuld	beleidsarme begroting	techn./actual./onderuitp.	S	200	200	0
Totaal Financiering/Belegging					220	200	20
Totaal Algemeen financieel beleid					2.150	1.880	270

Bijlage 4.1 Begrotingswijzigingen

Programma/beleidsproduct	Exploitatie 2020		Resultaat 2020
	lasten	baten	
Wonen in Assen			
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- bijstelling budget groot onderhoud wegen (aanp. i.o.v. accountant en provincie)	-3.160.000	-3.483.000	-323.000
- bijdrage Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)	40.000	0	-40.000
Inzet resterende (ambitie)middelen 2019 (budgettair neutraal):			
- herijkingsonderzoek monumentale bomen en groenstroken	20.000	0	-20.000
- opstelling startnotitie Transitievisie Warmte	96.000	0	-96.000
Technische wijzigingen (budgettair neutraal):			
- overheveling groenbudget i.v.m. realisatie afspraakbanen (naar bedrijfsvoering)	-107.625	0	107.625
- in dienst nemen medewerkers WPDA (vm Alescon) tbv BOR (naar bedr.voering)	-132.500	0	132.500
- tijdelijke inzet werkcoach bij Werkpunt (naar bedrijfsvoering)	-37.000	0	37.000
- overname materieel Alescon (naar bedrijfsvoering)	-150.000	0	150.000
- uitzetting door Wet Arbeid in Balans (WAB) (van bedrijfsvoering)	150.000	0	-150.000
- inzet middelen voor deskundigheidsbevordering kwaliteit en beheer bossen & natuurterreinen (naar bedrijfsvoering)	-35.000	0	35.000
Totaal Wonen in Assen	-3.316.125	-3.483.000	-166.875
Werken in Assen			
Effect circulaire gemeentefonds (budgettair neutraal):			
- uitvoering Participatiewet wet WSW	327.000	0	-327.000
- uitvoering Participatiewet begeleiding	22.000	0	-22.000
- uitvoering Participatiewet Wajong cs	5.000	0	-5.000
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- subsidie economische agenda (extra ondersteuning ivm COVID-19)	100.000	0	-100.000
Totaal Werken in Assen	454.000	0	-454.000
Meedoen in Assen			
Effect circulaire gemeentefonds (budgettair neutraal):			
- beschermd wonen	1.377.400	0	-1.377.400
- DU maatschappelijke opvang	-3.000	0	3.000
- DU Wet Inburgering	135.000	0	-135.000
- DU Maatschappelijke begeleiding	45.000	0	-45.000
- DU Jeugdhulp kinderen AZC	12.000	0	-12.000
- DU brede impuls combinatiefuncties	2.000	0	-2.000
- rijksmiddelen buurtsportcoaches (effect meicirculaire 2019)	53.000	0	-53.000
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- inzet experimenteerruimte t.o.r. structureel in begroting opgenomen	-100.000	0	100.000
- onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	203.114	0	-203.114
- bijstelling rijksuitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	0	203.114	203.114
Inzet resterende (ambitie)middelen 2019 (budgettair neutraal):			
- terugdringen doorverwijzing onderwijs naar Jeugdzorg	50.000	0	-50.000
Technische wijzigingen (budgettair neutraal):			
- projectleider ivm onderzoek en omzetting cliëntdossiers WMO-WLZ en BW-PGB (naar bedrijfsvoering)	-64.000	0	64.000
- uitbreiding team RMC (middels inzet kwalificatiemiddelen, naar bedr.voering)	-61.000	0	61.000
- trajectbegeleider FACT (inz.middelen Zorg voor de jeugd Drenthe, nr bedr.voer.)	-41.000	0	41.000
Totaal Meedoen in Assen	1.608.514	203.114	-1.405.400

Programma/beleidsproduct	Exploitatie 2020		Resultaat
	lasten	baten	2020
Aantrekkelijk Assen			
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- herstel Mannes en kunstwerk DNK (t.l.v. onvoorzien)	90.000	0	-90.000
Technische wijzigingen (budgettair neutraal):			
- bijdrage Drents Archief i.v.m. dienstverlening bouwdoossiers (naar bedr.voering)	-12.500	0	12.500
Totaal Aantrekkelijk Assen	77.500	0	-77.500
Samen werken aan Assen			
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- extra wethouder	115.000	0	-115.000
Technische wijzigingen (budgettair neutraal):			
- ondersteuning voorzitterschap G40 tlv strategische netwerken	-13.333	0	13.333
Totaal Samen werken aan Assen	101.667	0	-101.667
Bedrijfsvoering			
Effect circulaire gemeentefonds (budgettair neutraal):			
- uitvoering taken sociaal domein (3% bedrijfsvoering BW)	42.600	0	-42.600
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- extra bestuursadviseur	24.000	13.333	-10.667
- extra bestuurssecretariaat	19.250	0	-19.250
Inzet resterende (ambitie)middelen 2019 (budgettair neutraal):			
- programma organisatieontwikkeling (stimuleren dialoog)	197.500	0	-197.500
- ICT kosten (upgrade Planon (PCA))	55.000	0	-55.000
- ambtelijke ondersteuning voorzitterschap G40 deels tlv restantmiddelen Energietransitie	20.000	0	-20.000
Technische wijzigingen (budgettair neutraal):			
- realisatie afspraakbanen (via loonkostensubsidie, van Wonen)	107.625	0	-107.625
- in dienst nemen medewerkers WPDA (vm Alescon) tbv BOR (van Wonen)	266.000	133.500	-132.500
- tijdelijke inzet werkcoach bij Werkpunt (van Wonen)	37.000	0	-37.000
- overname materieel Alescon (van Wonen)	150.000	0	-150.000
- uitzetting door Wet Arbeid in Balans (WAB) (naar Wonen)	-150.000	0	150.000
- inzet middelen voor deskundigheidsbevordering kwaliteit en beheer bossen & natuurterreinen (van Wonen)	35.000	0	-35.000
- projectleider ivm onderzoek en omzetting cliëntdossiers WMO-WLZ en BW-PGB (van Werken)	64.000	0	-64.000
- uitbreiding team RMC (middels inzet kwalificatiemiddelen, van Meedoen)	61.000	0	-61.000
- trajectbegeleider FACT (inz. middelen Zorg voor de jeugd Drenthe, v. Meedoen)	41.000	0	-41.000
- extra bijdrage aan Drents Archief i.v.m. dienstverlening bouwdoossiers (van Aantrekkelijk)	12.500	0	-12.500
- toezichthouder rechtmatigheid sociaal domein (verrekening binnen NMD)	41.000	41.000	0
- projectleider Omgevingswet en Mobiliteit	78.000	78.000	0
- inzet Communicatie voor de projecten Aardgasvrije wijk en MBA projecten	55.000	55.000	0
Totaal Bedrijfsvoering	1.156.475	320.833	-835.642

Programma/beleidsproduct	Exploitatie 2020		Resultaat
	lasten	baten	2020
Vastgoed en Grondbedrijf			
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- uitvoering Vastgoednota (t.l.v. onvoorzien)	100.000	0	-100.000
Inzet resterende (ambitie)middelen 2019 (budgettair neutraal):			
- herijking accommodatiebeleid sport	15.000	0	-15.000
- uitvoering beleidsdoelstelling maatschappelijk vastgoed	35.000	0	-35.000
- instandhouding en beheer gebouwen Kunst en Cultuur	50.000	0	-50.000
- masterplan verduurzaming maatschappelijk vastgoed (t.l.v. reserve duurzaamheid)	121.000	121.000	0
Totaal Vastgoed en Grondbedrijf	321.000	121.000	-200.000
Algemeen financieel beleid			
Effect circulaire gemeentefonds (budgettair neutraal):			
- beschermd wonen	0	1.420.000	1.420.000
- rijksmiddelen WSW	0	524.000	524.000
- doorbetaling WSW aandelen Tynaarlo en Aa en Hunze	197.000	0	-197.000
- participatie begeleiding	0	22.000	22.000
- participatie Wajong cs	0	5.000	5.000
- DU maatschappelijke opvang	0	-3.000	-3.000
- DU Wet Inburgering	0	135.000	135.000
- DU Maatschappelijke begeleiding	0	45.000	45.000
- DU Jeugdhulp kinderen AZC	0	12.000	12.000
- DU brede impuls combinatiefuncties	0	2.000	2.000
- faciliteitenbesluit 2019	181.000	181.000	0
- Bonus beschut werken	206.000	206.000	0
Effect circulaire gemeentefonds (resultaateffect):			
- IU Voogdij 18+ (ten gunste van resultaat)	0	158.000	158.000
- bijstelling accres + uitkeringsbasis (ten gunste van resultaat)	0	2.012.000	2.012.000
- suppleties SD (ten laste van resultaat)	0	-23.000	-23.000
Compensatie corona effecten:			
- corona compensatie 1e individuele maatregelen (eigen bijdrage Wmo + voorschoolse voorziening peuters)	0	98.000	98.000
- corona compensatie 1e tranche maatregelenpakket (conform brief Min.BZK 26 juni 2020)	945.600	3.248.000	2.302.400
- corona compensatie 2e tranche maatregelenpakket (conform brief Min.BZK 31 augustus 2020)	106.000	1.515.000	1.409.000
- stelpost mutatie corona compensatie	3.809.400	0	-3.809.400
Separate besluitvorming / autonome ontwikkelingen:			
- inzet onvoorzien voor uitvoering Vastgoednota	-100.000	0	100.000
- inzet onvoorzien t.b.v. herstel Mannes en kunstwerk DNK	-90.000	0	90.000
- inzet algemene reserve i.v.m. extra subsidie economische agenda	0	100.000	100.000
- inzet algemene reserve i.v.m. resterende (ambitie)middelen 2019	0	538.500	538.500
Totaal Algemeen financieel beleid	5.255.000	10.195.500	4.940.500
Totaal mutaties programma's	5.658.031	7.357.447	1.699.417

Bijlage 4.2 Prognose stortingen en onttrekkingen reserves

Omschrijving	Programma	Saldo 31-12-2019	Prognose		Saldo 31-12-2020	Begroting		Mutatie begroting	
			Storting	Onttrekking		Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Algemene reserve / weerstandsreserve									
Algemene reserve algemene dienst	Algemeen financieel beleid	20.891	13.243	12.789	21.345	541	11.653	12.702	1.136
Reserve weerstandsvermogen	Algemeen financieel beleid	16.000		5.000	11.000	0	0	0	5.000
Amortisatiereserves / exploitatie reserves									
Bouwfonds nieuwbouw stadhuis	Vastgoed en Grondbedrijf	2.998	54	325	2.727	66	325	-12	0
Reserve maatschappelijk renderende invest. MRI	Algemeen financieel beleid	5.551	100	720	4.931	122	764	-22	-44
Reserve DNK incl opbrengst Essent	Aantrekkelijk Assen	20.423	368	1.830	18.961	449	1.955	-81	-125
Reserve wielervedrijf	Vastgoed en Grondbedrijf	2.702	49	103	2.648	56	263	-7	-160
Reserve gebiedsgericht werken	Wonen in Assen	295	5	15	285	6	19	-1	-4
Reserve voortgezet onderwijs	Vastgoed en Grondbedrijf	755	14	28	741	14	138	0	-110
Reserve MFA Assen Oost	Vastgoed en Grondbedrijf	2.068	37	77	2.028	44	137	-7	-60
Amortisatie Mien Ruysweg	Vastgoed en Grondbedrijf	648	12	550	109	14	67	-2	483
Reserve Veemarktplein	Wonen in Assen	1.215	22	61	1.175	24	59	-2	2
Amortisatie fietspad Europaweg	Wonen in Assen	192	3	10	185	4	12	-1	-2
Amortisatiereserve FlorijnAs	Wonen in Assen	12.843	231	461	12.613	283	494	-52	-33
Amortisatiereserve Binnenstad	Aantrekkelijk Assen	1.490	0	0	1.490	0	0	0	0
Amortisatiereserve Bosbeek Nijlandsloop	Wonen in Assen	0	712	35	677	0	0	712	35
Egalisatiereserves									
Reserve gemeentelijk sociaal deelfonds	Meedoen in Assen	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve straten- en wegenbeheer	Wonen in Assen	6.427	0	2.000	4.427	0	3.483	0	-1.483
Reserve Maatschappelijke opvang	Meedoen in Assen	1.158	0	0	1.158	0	0	0	0

Omschrijving	Programma	Saldo 31-12-2019	Prognose		Saldo 31-12-2020	Begroting		Mutatie begroting	
			Storting	Onttrekking		Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Reserves grondexploitaties									
Algemene reserve grondbedrijf	Vastgoed en Grondbedrijf	19.739	0	284	19.455	752	0	-752	284
Weerstandsvermogen grondbedrijf	Vastgoed en Grondbedrijf	11.811	0	388	11.423	0	1.545	0	-1.157
Reserves overige specifieke beleidstaken									
Reserve opbrengst Essent-aandelen	Algemeen financieel beleid	0			0	0	0	0	0
Reserve garantstelling ijsbaancomplex	Meedoen in Assen	2.500		2.500	0	0	0	0	2.500
Reserve investeringsfonds	Algemeen financieel beleid	0	4.000		4.000	0	0	4.000	0
Reserve speelvoorzieningen	Wonen in Assen	44		44	0	0	44	0	0
Reserve stimulering economische beleid	Werken in Assen	795		745	50	0	0	0	745
Reserve Groningen Airport Eelde	Algemeen financieel beleid	1.279		203	1.076	0	203	0	0
Reserves meerjarige projecten									
Reserve grote projecten	Wonen in Assen	1.588		1.588	0	0	0	0	1.588
Reserve verkeersmaatregelen	Wonen in Assen	106		106	0	0	0	0	106
Reserve herziening bestemmingsplannen	Wonen in Assen	472		472	0	0	430	0	42
Reserve duurzaamheid	Wonen in Assen	205		132	73	0	20	0	112
Reserve groenontwikkeling	Wonen in Assen	150		150	0	0	75	0	75
Reserve woningbouw/stedelijke vernieuwing	Wonen in Assen	19		19	0	0	0	0	19
Reserve beeldende kunst	Aantrekkelijk Assen	271		169	102	0	0	0	169
Reserve RSP gelden - FlorijnAs	Werken in Assen	7.935	2.680	9.798	817	2.680	4.050	0	5.748
Reserve Binnenstad	Wonen in Assen	887		27	860	0	0	0	27
Reserve aardgasvrijwijk	Wonen in Assen	3.996	410		4.406	0	0	410	0

Bijlage 5. Overzicht investeringen per programma

Overzicht investeringen per programma (bedragen x € 1.000)						
Programma/subverdeling	begroting 2019	begroting 2020	realisatie tm juli	Investeringsplanning		
				2021	2022	2023
Wonen in Assen						
Bedrijfsafval	7	35	71	35	35	35
Bestemmingsplannen	0	1.000	0	0	0	0
Gladheid bestrijding	0	50	0	0	0	14
Groen	355	740	85	0	0	0
Huishoudelijke afvalinzameling	2.421	50	57	50	50	50
Kunstwerken	1.318	141	0	290	260	0
Markten	15	0	0	0	0	0
Openbare verlichting	34	0	116	0	0	0
Overig	93	285	131	0	0	0
Riolering	161	203	0	93	92	0
Spelen	0	110	0	0	390	0
Verkeer	0	1.780	0	5.280	0	0
VRI	221	413	431	422	100	0
Watergangen	137	393	41	254	109	0
Wegbeheer	898	4.114	0	2.422	3.068	1.280
Totaal Wonen in Assen	5.659	9.314	932	8.846	4.104	1.379
Aantrekkelijk Assen						
Evenementen	18	0	0	0	0	0
Economie	1.490	0	1.161	0	0	0
Totaal Aantrekkelijk Assen	1.508	0	1.161	0	0	0
Samen werken aan Assen						
Basisregistraties	85	0		0	0	0
Bestuur	25	0	0	0	58	0
Publiek	0	152		0	0	0
Totaal Samen werken aan Assen	110	152	0	0	58	0
Bedrijfsvoering						
ICT	990	1.543	1.456	386	680	150
Kantoorinventaris	119	360		0	0	0
Materieel	332	856	887	425	1.600	0
Overig	517	87		0	0	450
Totaal Bedrijfsvoering	1.957	2.846	2.343	811	2.280	600

Programma/subverdeling	begroting 2019	begroting 2020	realisatie tm juli	Investeringsplanning		
				2021	2022	2023
Vastgoed en Grondbedrijf						
Algemeen	0	2.250	110	1.500	1.500	750
Bedrijfsvoering	835	536		39	0	109
Binnensport	810	134	773	1.209	17	53
Buitensport	1.365	2.072	300	515	480	0
Cultuur	130	200	18	76	324	215
Kinderboerderijen	11	0		0	0	0
MFA's	85	59		20	1.523	0
Milieupark	399	15		0	0	0
Onderwijs	538	0	364	0	5.200	3.000
Maatschappelijk	76	0	112	0	0	0
Parkeren	71	691	314	159	0	0
Strategische eigendommen	133	69		118	134	120
Totaal Vastgoed en Grondbedrijf	4.453	6.026	1.990	3.636	9.178	4.247

Algemeen Financieel beleid						
Starters- en verzilveringen	250	750	500	750	750	0
Totaal Algemeen Financieel beleid	250	750	500	750	750	0

Totaal	13.938	19.088	6.926	14.043	16.370	6.226
---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------	--------------